THE LIBRARY OF CONGRESS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025

WASHINGTON DC 200
NEWS U - 6
DRAUGAS, CHI. IL 60629

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIU DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXVIII Kaina 15 c. KETVIRTADIENIS — THURSDAY, SAUSIS — JANUARY 3, 1974 Nr. 2

Ar Solženicinas pakeis sovietų veidą?

BOSTONAS. — Paul Wohl "Monitor" laikraštyje sako, kad didžiųjų rašytojų, tokių kaip Solženicinas, žodis kartais pasidaro nenugalima jėga, kuri pakeičia gyvenimo eigą. Galimas dalykas, kad jo knyga ir nepagražinti, neišgalvoti faktai apie sovietų kankinimus ir žmonių nužmoginimus ir bus veiksnys, kuris pakeis tai, kas seniai reikėjo pakeisti. Solženicino knyga yra lyg nuplėšimas skraistės, po kuria paslėpta daugybė gėdingų nusikaltimų vardan Rusijos revoliucijos.

Kol toji knyga pasieks sovietų piliečius, turės praeiti kiek laiko. Apie ją jie pirmiausia išgirs iš užsienio radijo pranešimų, vienas kitam papasakos. Paskui vienas kitas egzemplioriaus bus prašmugeliuotas į pačią Rusiją ir pradėtas platinti "samizdat" budu, ir nuo to nesulaikys jokie slaptosios milicijos žygiai.

NEW YORK. — Aleksandras Solženicinas savo knygoje "Gulag Archipelago 1918 — 1956" tarp kitų asmenų, kentėjusių sovietų koncentracijos stovyklose, mini pergyvenimus Alexandro Dulgun, vieno amerikiečio, prieš porą metų grįžusio iš Rusijos ir dirbančio Sveikatos, gerovės ir švietimo departamente. "The New York Times" redakcija susirado tą amerikietį ir padarė su juo pasikalbėjimą.

Jis nenorėjo viešumos ir apie savo nedalią iki šiol niekam nepasakojęs, niekas veik ir nežinojęs.

Pirmiausia Dulgun patvirtino, kad viską, ką rašo apie jį Solženicinas, yra teisybė, ir papasakojo kiek plačiau. Jo nelaimė prasidėjusi 1948 gruodžio 13 d., 1 val. p. p. Jis dėjo iš savo darbovietės, Amerikos ambasados Maskvoje, ir ėjęs į restoraną pietauti. Miesto centre, Gorkio gatvėje, jį užkalbino nepažįstamasis, pavadinęs tikruoju vardu. Greit prisistatė dar du tokie pat, paskui ir mašina, ir jie įsisodinę nuvežė tiesiai į Lubianką, NKVD kalėjimą. Nieko negelbėjo aiškinimai ir dokumentų rodymas, kad jis Amerikos pilietis ir nuo 1943 dirba ambasadoje ir nežino, už ką jį sulaikė.

Dulgun dingo aštuoneriems metams. Pasigedo jo ambasada, klausinėjo, protestavo, nujautusi jo suėmimą, bet niekas negelbėjo. Jis buvo paleistas tik 1956, kai Chruščiovas paskelbė visuotinę amnestiją. Paleidę uždraudė susisiekti su Amerikos ambasada, žadėdami jį įkalinti

Aleksandras Solženicinas

visam gyvenimui. Kuo jis nusikalto, niekada nežinojo, nors negalėjęs pakelti kankinimų ir pasirašė prisipažinimą prie visų nusikaltimų, kokius jam pakišo tardytojai.

Kinai reikalauja atitraukti kariuomenę

Maskva. — AP korespondentas Stephens Broening praneša iš Maskvos, kad sovietų - kinų derybos dėl sienų išlyginimo tikrai nutrūko ir abiejų šalių santykiai šiuo metu patys blogiausi nuo 1969. Kalėdų dieną Maskvoje posėdžiavo sovietų civilinės gynybos vyr. štabas, pirmininkaujamas gen. Altunino. Ten buvo aiškiai pasakyta, kad "Kinija yra agresyvi pajėga". Specialistai sovietologai tvirtina, kad toji štabo konferencija nebuvo eilinė, bet buvo sukviesta nepaprastam posėdžiui. Vienas sovietų pareigūnas, Kinijos reikalų žinovas, laikraštininkams yra išsitaręs apie derybas: "Kaip galima pradėti su jais derėtis dėl sienų, jei negalima net sutarti dėl pačios darbotvarkės." O žurnale, skirtam Tolimųjų Rytų problemoms nagrinėti, paskutiniajam numery pasakyta, jog "jokia suvereninė valstybė negali leistis į derybas, kai partneris nori sienas perkelti toli į mūsų teritoriją ir reikalauti pirmiausia atitraukti mūsų kariuomenę iš tų sričių."

Naujas sovietų lėktuvas

Maskva. — Sovietai pastatė lėktuvą MIG-25, skirtą žvalgybiniams reikalams, galintį skristi 2,000 mylių per valandą greičiu. Pirmoj eilėj jis skirtas žvalgyti NATO šalims. Jų bazė įrengta Lenkijoj. Paskutiniojo karo metu iš Egipto aerodromų tais lėktuvais sovietai žvalgė Izraelio pozicijas ir Izraelio lakūnai amerikietiškais Phantomais negalėjo nei jų privyti, nei numušti.

Kaip rankraštis pateko į užsienį

Paryžius. — Kaip Solženicino knygos rankraštis pateko į Paryžių? Prancūzų laikraščiai rašo, kad rankraštį atvežė ne vienas turistas ar keliautojas, bet visa eilė pasidalinę. Rankraščio dalys pateko Ciuriche gyvenančiam Solženicino advokatui, o tas perdavė Estijoj gimusiam rusui emigrantui, knygų leidėjui Paryžiuje. Buvo tik laukiama ženklo iš paties autoriaus, kada bus galima pradėti spausdinti. Ženklas atėjo praėjusių metų rugpiūčio mėnesį, kai vieną kopiją nučiupo sovietų saugumas, ir ją turėjusi moteriškė po penkių dienų tardymo Leningrade nusižudė, o pas kuriuos rado "samizdat" būdu pradėtų daryti kopijų, buvo uždaryti į psichiatrines ligonines.

Dar nėra žinoma, ką sovietai darys su Solženicinu, bet yra manančių, jog gali ir nieko nedaryti. Kiekvienu atveju tai pats nemaloniausias paskutiniųjų metų atsitikimas, ir kaip besielgtų, visvien bus negerai.

Podgorny prieš Brežnevą

MASKVA. — Sovietų Sąjungos Aukščiausiosios tarybos prezidiumo pirmininkas Nikolai Podgorny per Kalėdas lankėsi Rygoje ir pasakė programinę kalbą. Iš tos kalbos, kaip skelbia Associated Press, dėl Brežnevo užsienio politikos galima įžiūrėti nesutarimo Kremliaus aukščiausiose viršūnėse, politiniam biure. Podgorny labai rezervuotai atsiliepė apie suartėjimą su Amerika. Jis užima tą pačią liniją, kaip ir kiti kietosios politikos šalininkai — Michail Suslov, Dmitry Polianski ir dar vienas kitas.

Reikia laukti naujų atakų

BEIRUTAS. — Čia bijoma, kad palestiniečiai teroristai gali ir toliau tęsti savo teroristinę veiklą, "bausti" Izraelio draugus. Arabų komandos yra sudariusios pasmerktųjų sąrašus ir paruošti agentai išsiuntinėti į Europos miestus.

Danijoj kainų užšaldymai

KOPENHAGA. — Danijos premjeras Poul Hartling Naujųjų Metų kalboj įspėjo tautiečius, kad jis parlamentui patieks ekonominio stabilizavimo projektą ir ateinantį savaitėm prašys užšaldyti kainas ir atlyginimus. Daug kam jo programa nepatiks, ir 1974 metų pradžia bus blogesnė, nei buvo 1973, bet jei jis nieko nedarytų ir nebandytų sulaikyti infliacijos, nusikaltų kraštui ir savo pareigas blogai eitų.

Kiek Amerikoj gyventojų

WASHINGTONAS. — Naujųjų Metų angoje oficialiai priskaitoma Amerikoje 211.7 mil. gyventojų, arba per metus priaugo tik 1.5 mil. Tie skaičiai tačiau labai netikslūs, nujaučiant, kad nelegalių imigrantų ir besikilnojančių, niekur neužsiregistravusių gali būti apie 5 mil.

WASHINGTONAS. — Karo mokyklų perspektyvos nėra labai geros, kai 40 proc. šių metų Aviacijos akademijos kariūnams negalima buvo duoti baigiamųjų diplomų. Panašiai yra ir su kitomis akademijomis.

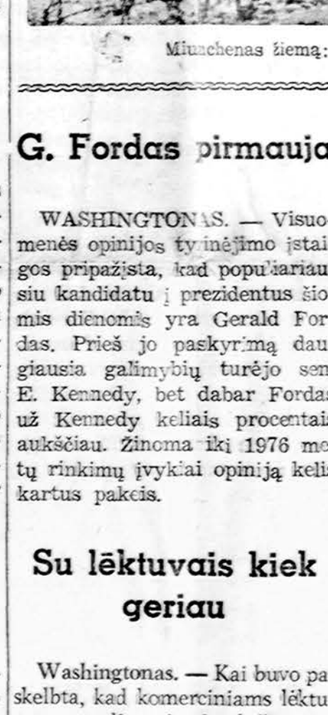

Miunchenas žiemą: Theatiner bažnyčia

G. Fordas pirmauja

WASHINGTONAS. — Visuomenės opinijos tyrinėjimo įstaigos pripažįsta, kad populiariausiu kandidatu į prezidentus šiomis dienomis yra Gerald Fordas. Prieš jo paskyrimą daugiausia galimybių turėjo sen. E. Kennedy, bet dabar Fordas už Kennedy keliais procentais aukščiau. Žinoma iki 1976 metų rinkimų įvykiai opiniją kelis kartus pakeis.

Su lėktuvais kiek geriau

Washingtonas. — Kai buvo paskelbta, kad komerciniams lėktuvams gazolino vietoj anksčiau numatytų 85 procentų bus duodama 95 proc. to kiekio, kiek jie suvartojo 1972, tai visa eilė skridimų susiaurinimų bus atšaukta, atleistieji tarnautojai vėl pašaukti į darbą.

PEKINAS. — Reuteris praneša iš Pekino, kad įvyko didelių pakeitimų kinų kariuomenės vadų eilėse. Daug sričių komendantų, išbuvusių tose pareigose dešimtmečiais, perkelta kitur arba ir visai atleisti iš kariuomenės.

Derybos Genevoje bus sunkesnės

TEL AVIV. — Izraelio parlamento rinkimų rezultatai apsunkina Goldos Meir poziciją Genevos derybose, kai jos partija, darbiečiai, neteko penkių vietų. Tautinė religinė sąjunga, Meir koalicinė partija, yra daug kietesnė ir pridūrinasi visoms nuolaidoms dėl sienų. Opozicinė Likud partija, žymiai sustiprėjusi, dar griežčiau reikalauja nesitraukti iš užimtų žemių. Pranašaujama, kad jei Genevos derybos nesiseks, Meir, neturėdama stipraus užnugario, gali greitai paleisti parlamentą ir skelbti naujus rinkimus.

TEL AVIV. — Meir Kahane, Žydų gynimo lygos vadas, taip pat kandidatavo į Izraelio parlamentą, bet nebuvo išrinktas. Tai didelis smūgis ir jam, ir visam karingam žydų judėjimui.

TEL AVIV. — Vakar buvo pranešta, kad Moshe Dayan dar šios savaitės gale atvyks į Washingtoną ir susitiks su vyriausybės nariais.

KAIRAS. — Egipto armijos vienas vadų gen. Hassan Greitly savo kalboje minėjo, kad jie pasirūpins sugriauti Izraelio ekonominį gyvenimą. "Tegul būna taip, kaip dabar yra, tegul Izraelis laiko sumobilizavęs visas savo pajėgas prie sienos, ir nebus kas dirba namie ir per metus jų ekonomija sužlugs. Kad to išvengtų, jie turės pasitraukti iš visų užimtų žemių".

San Clemente. — Vakar prez. Nixonas pasirašė įstatymą, kuriuo važiavimo greitis apribojamas iki 55 mylių per valandą, ir septynios Amerikos rytuose veikiančios geležinkelių linijos sujungiamos į vieną ir bus administruojamos valdžios.

TORINO. — Italų lėktuvas su 42 keleiviais nukrito netoli Torino aerodromo ir žuvo 38 keleiviai.

Washingtonas. — Charles Bohlen, buvęs Amerikos ambasadorius Sovietų Sąjungai šaltojo karo metu, mirė, sulaukęs 69 metų.

Nauja politinė byla ok. Lietuvoj

VILNIUS. — Čia leidžiamas "Valstiečių Laikraštis" 1973. XII. 25 paskelbė tokio turinio žinią, antrašte "Lietuvos TSR prokuratūroje":

"Respublikos tardymo organai suėmė ir patraukė baudžiamojon atsakomybėn Petrą Pluirą-Plumpą, gyvenantį su fikty viais dokumentais, Povilą Petronį, neturintį pastovios gyvenvietės ir užsiėmimo, ir Joną Stasaitį — Vilniaus rajono Salininkų gyventoją, kurie, pažeisdami įstatymų nustatytą tvarką, netei sėtai gamino ir daugino įvairius leidinius, jų tarpe reakcingo turinio medžiagą, kurią platindavo respublikos gyventojų tarpe. ?

Šiems tikslams buvo naudojamos neteisėtai įsigytos dauginimo priemonės.

Tardymas vyksta toliau".

Apie jų suėmimą prieš savaitę buvo paskelbę ir Amerikos laikraščiai.

Pekinas pranašauja blogus metus

HONG KONG. — Kinija pranašauja, kad šie, 1974 metai pasauliui bus neramūs ir priartins pasaulinę revoliuciją. "Liaudies Dienraštis" mano, jog pasidalinimas tarp "imperialistų" ir trečiojo pasaulio dar labiau išryškės. Imperialistais, hegemonistais ir panašiais vardais vadinamos dvi didžiosios galybės — Amerika ir Sovietų Sąjunga, bet iš visko matyti, kad imperialistai - kapitalistai dar nėra tokie blogi, kaip imperialistai - revizionistai (sovietai), kurie norėtų pavergti besivystančias tautas. "Vis daugiau ir daugiau tautų mato, kokie tikrieji socialimperializmo tikslai ir nuo tų, kurie nori juos išnaudoti, tolsta".

"NEPAMIRŠKITE MŪSŲ, PAVERGTOS LIETUVOS JAUNIMO"

Kauno studentų laiškas Š. Amerikos lietuviams studentams

Detroitas. — Šiaurės Amerikos Lietuvių studentų sąjungos 23-jį visuotinį suvažiavimą Detroite pasveikino visa eilė organizacijų atstovų, bet vienas jų buvo įdomiausias ir reikšmingiausias — tai iš ok. Lietuvos. Sekretorė Marytė Idzelytė paskaitė laišką, suredaguotą grupelės Kauno studentų, adresuotą Šiaurės Amerikos Lietuvių studentų sąjungai. Laiške sakoma:

Gerbiamieji,

Šis laiškas iš Lietuvos nuo savo tautiečių. Jeigu jis pasieks jus, tai bus nuopelnas kilnių žmonių, kurie tai padarys.

Norisi paliesti vieną klausimą dėl pavergtos Lietuvos jaunimo palaikymo jų kovose prieš rusų okupaciją, kuri kas toliau darosi vis žiauresnė. Mūsų nuomone, reikėtų Amerikoj organizuoti komitetą, kuris rūpintųsi visais klausimais ir įvykiais. Mes per radiją girdime, kad žydai, ukrainiečiai, čekoslovakai, jugoslavai turi organizacijas bendradarbiavimui su savo tautiečiais, o apie lietuvių, latvių, estų to negirdėti. Gal būtų geriausia, kad organizacinio darbo imtųsi lietuvių katalikiškos organizacijos, nes praeitis parodė, kad tos organizacijos yra veiksmingiausios. Tokios organizacijos turėtų, domėtis visais klausimais, minėti, tiksliau nepamiršti žiauraus Kudirkos ir kt. likimo. Tik žinoma ne paštu ir ne per atvykstančius raudonuosius — pažangiečius, kaip Bimba ir kitus išdavikus. Apie tokią organizaciją ir jos veiklą reikėtų plačiai praneši nėti per Amerikos Balso programą, tada pavergtos tėvynės jaunimas savo gyvenimą taip tvarkytų, kad progai pasitaikius galėtų pabėgti iš raudonojo — kruvinojo rojaus. O tokio jaunimo yra labai daug, bet tik retam kam pavyksta pabėgti į kultūringą ir laisvą šalį. O bėgimo motyvai yra štai kokie: jūsų tėvai bėgo nuo fizinio sunaikinimo, o dabartinis jaunimas bėga nuo dvasinio sunaikinimo, pažeminimo ir pavergimo.

Dabartiniu metu klausytis Amerikos Balso ir kitų laisvų radijo stočių labai sunku. Ypač lietuvių, latvių ir estų programas retai galime girdėti, rusų kalba daž nai smarkiai trukdo. Bet tai yra vienas būdas ką nors išgirsti ir turėti nors vieną šviesią paguodą...

Paskutiniuoju metu rusai sugalvojo naują trukdymo būdą. Jie pritaikę bangą įjungia magnetofono juostelę su dainom apie pla čią tėvynę, greitu kalbėjimu, kauksmu, švilpimu, staugimu ir burzgimu nustelbia duodamą programą. Ir dar naujas trukdymo būdas — tai bangos nuslopinimas, kad tik vieną akimirką girdime, o vėliau nieko negirdėti. Mums užsienio radijo laidos yra vienintelis teisingas informacijos šaltinis. Jeigu ne jis, mes nieko nežinotumėm, kas dedasi pasaulyje, nes rusai skelbia tik jiems naudingas žinias. Mes esame dėkingi tiems amerikiečiams, kurie nepagailėjo pinigų, kad ir toliau veiktų Amerikos Balsas.

Žinokite, brangūs tautiečiai, kad po Kalantos susideginimo tragedijos rusai smarkiai pradėjo persekioti lietuvius, sustiprino savo propagandą, pradėjo areštuoti kiek įtariamus asmenis, o studentų dalį, kuri dalyvavo Kalantos tragedijoj, viso virš 200 m teisė po vienus, dvejus metus kalėjimo. Jų dauguma atlieka bausmę Pabradės, Alytaus, Pravieniškio kalėjimuose ir griežto režimo stovyklose.

Kauną pasiekė žinia, kad į čia rusai atkelia 20,000 rusų darbininkų su šeimom, tuo būdu kas trečias kaunietis bus rusas. Skarmaliai Kauną laiko didžiausiu fašistiniu miestu ypač dėl buvusių įvykių ir, kad dauguma bėglių į užsienį duoda Kaunas.

Nepamirškite mus aplankyti radijo bangomis per Amerikos balso programą. Mes sakom: "Kai Ivanas pasigers — girdėsime ką studentai tars". Priimkite širdin giausius linkėjimus iš Lietuvos."

—Grupė kauniečių studentų—

KALENDORIUS

Sausio 3: šv. Florencijus, šv. Genovaitė, Aimas, Liepsnelė.

Sausio 4: šv. Eugenijus, šv. Benedikta, Arimantas, Ardanga.

Saulė teka 7:18, leidžias 4:31.

ORAS

Daugiausia apsiniaukę, 80% galimybė sniego, šilčiau, apie 20 laipsnių.

Šv. Mikalojus — Kalėdų senelis šiais gazolino taupymo laikais elgiasi pavyzdingai

ANTRĄJĄ MEDALIO PUSĘ ATVERTUS

Argi tai Florida?

JONAS DAUGĖLA

Dažnai vienas mūsųjų, atsitiktinai apsilankęs vienoje ar kitoje vietoje, perkeliavęs kalnų papėdes ar ežerų slėnius, susidaro staigų įspūdį ir, laikui bėgant, pats save įtikina, kad šis įspūdis yra absoliučiai teisingas. O dažnu atveju skubiai stengiasi net ir kitus įvairiomis priemonėmis tuo pačiu įtikinti. Šio teisingumo jausmo pagautas šis turistas skubiai šoka net į lietuvišką spaudą savo vaizdus arba jau nesvietiškai išgarbinti, arba, lietuviškai sakant, "į miltus sutrinti".

Šio jausmigalio pagautas ir mūsų tautietis B. Obeliūnas aną dieną "Drauge" bandė labai vaizdžiai ir įtikinamais teigimais pavaizduoti visą Floridos valstybės kraštą ir tuo pačiu visus į šį kraštą atsidanginančių tautiečių vargus ir nelaimes.

Bet, deja, pažinti kraštą, gerai suprasti visą gyvenamąją aplinką ir to krašto aplinkos sąlygas bei tiksliai nupiešti gyvenimo vaizdą nepakanka tik kelias dienas pasisvečiuoti toje apylinkėje arba per automobilio ar lėktuvo langą pažvelgti į tos nuodėmingos žemės varganą paviršių. Šiam tikslui reikia bent kiek ilgėliau šiame krašte pagyventi, nors šiek tiek susipažinti su gyvenamąja aplinka ir pasikeisti mintimis su žmonėmis, kurie jau šiek tiek gilėliau yra įleidę toje vietoje šaknis.

Todėl ir daugelis Floridos lietuvių, skaitydami šį B. Obeliūno "reportažą", kraipė savo galveles, negalėdami niekaip nuspėti, apie kurią pagaliau Floridą jis jau taip autoritetingai informuoja mielus "Draugo" skaitytojus. Tarp Meksikos įlankos ir Atlanto vandenyno pakrančių tokio siaubingo krašto tikrai nėra. Gal kur Brazilijoje prie Amazonės upės?

Kur žilo plauko sulaukusiam lietuviui yra geresnės klimato sąlygos, tur būt, nei aš, nei B. Obeliūnas negali autoritetingai teigti. Tuo klausimu geriausiai galėtų pasisakyti mūsų medicinos ekspertai. Bet greičiausia tai priklauso nuo to, kuriai savo kūno daliai šis kaltinamasis šios išsvajotos sveikatos ieško.

Kažkaip iki šiol daugiau vyrauja neginčijama tiesa, kad Floridoje visus apskritus metus siaučia tropiniai karščiai, žmogaus jau ir taip ribotą amžių dar trumpina nepakeliama drėgmė, o senatvę negailestingai neša mirtingi Floridos saulės spinduliai. O B. Obeliūnui dar ramybės neduoda kasdieniniai šio krašto visus namus ir kitus pastatus griaunantieji uraganai, nesuskaičiuojami vabzdžių ir uodų spiečiai ir net nuodingos gyvatės, kurios nieko kito čia neveikia, kaip tik budriai budi lietuviškų sodybų pievelėse ir kantriai laukia progos paragauti saldaus lietuviško kraujo.

Bet, manding, tai yra tik viena medalio pusė, kurią tik vieną sugeba pamatyti panašaus patyrimo "turistai". Bet štai, atvertus jau antrąją to paties medalio pusę, bendras vaizdas gaunasi šiek tiek skirtingas. Ištisus dešimtmečius Floridoje išgyvenę žmonės niekaip negali atsiminti, kada laukinis uraganas sugriovė paskutinį namą, žiemos atostogas beleidžią atostogautojai net maldaute maldauja, kad parodytume jiems bent vieną taip jau garsų Floridos uodą, o nuodingos gyvatės už mažą atlyginimą yra rodomos specialiuose zoologijos soduose, kurie čia sarpenteriumais yra vadinami.

Liepos viduryje Juno Beach ar St. Petersburgo paplūdymiuose Floridos "tremtiniai" 90 laipsnių temperatūroje "kankinosi" vėsiame Atlanto vandenyne ir "Drauge" godžiai skaitė žinias, kad Chicagoje oro temperatūra pasiekė net 102 laipsnius ir nusiminę skaitė savo draugų ir pažįstamų laiškus, kad šie karščiai galutinai paralyžavo visą didmiesčio gyvenimą ir ištisa eilė įmonių užsidarė dėl nepakeliamų karščių. Žinoma, skirtumas, tur būt, buvo tik toks, kad, kai tuos pasiutusius karščius floridiečiai kentėjo Atlanto vandenyno bangose ar milžiniškų palmių pavėsyje, tai Chicagos, Detroito ar Clevelando sesės ir broliai kepė ant dulkėto grindinio ir duso ties daugiaaukščiais dangoraižiais.

Floridos klimato paslaptis glūdi ne vasaros karščių siaube, kuris vasaros mėnesiais daug žiauriau kankina didmiesčių gyventojus, bet toje gamtos paslaptyje, kad čia klimatas yra malonus ir šiltas visus apskritus metus. Ir Šv. Kalėdas ar Naujus Metus galima lygiai taip pat maloniai ir šiltai švęsti, kaip Sekmines, Devintines ar Joninės.

Todėl anaiptol ne hotelių ar motelių savininkų reklamos ar brangiai apmokami skelbimai, kuriais, be ko kito, jie paremia ir lietuvišką spaudą, traukia kasdien 3000 naujų nuolatinių gyventojų apsigyventi Floridoje ir šimtus tūkstančių atostogautojų praleisti savo laisvalaikį šiame palmių krašte, bet tik tas gamtos stebuklas, kad šiame krašte visi gali ištisus 12 mėnesių metuose gėrėtis saule, maudytis šiltame vandenyne ir užmiršti, kad tuo pačiu metu kažkur siaučia sniego pūgos ir nuotaiką temdo negailestingas šiaurys.

Teisinga, kad jau daug lietuvių čia yra įsikūrę viešbučių, motelių ir restoranų prekyboje. Labai teisinga, kad jie visi visomis priemonėmis stengiasi čia sutraukti galimai daugiau lietuvių tiek savo turimas atostogas praleisti, tiek ir nuolatiniam gyvenimui įsikurti. Ne vieną jų asmeniškai pažįstame, ne vieną jų ir labai gerai žinome. Tačiau dar iki šiol niekam neteko girdėti, kad bent vienas iš jų būtų subankrutavęs vien dėl to, kad jo lietuviai nerėmė, lygiai taip pat dar neteko girdėti, kad kuris nors iš jų būtų pralobęs vien dėl to, kad jį jau taip labai lietuviai rėmė. Nei čia, nei kur kitur nė vienas prekybininkas negali savo ateities planų ir svajojamo pelno remti vien išimtinai lietuvių parama. Jau ir labai vertindami savo tautiečių solidarumą, turime sutikti, kad jų klientūra yra vis dėlto ribota. O šiandien prekybos ateitį nulemia šūkis: "Auk arba mirk".

Bet tikrai gražu, kad daugelis mūsų tautiečių Floridoje turi savo nuosavas įmones, dar gražiau, kad jose išsilaikė ir nepalūžo, bet gražiausia, kad jie sugebėjo savo palyginamai kukliais kapitalais sukurtomis įmonėmis išlaikyti milijoninių kompanijų konkurenciją ir jų neribotas galimybes. Bet jie tai padarė ne vien dėdami skelbimus į lietuviškus laikraščius ar savo tautiečių klientūra, bet sunkiu darbu, kurio naštą neša visada visa šeima, nepalaužiama energija ir prigimtais asmeniniais sugebėjimais.

Didelio pasigėrėjimo jausmais turime pripažinti, kad daugelis šių įmonių šiandien jau yra savaime tapę savotiškais šio krašto lietuviškais centrais. Čia atostogaujantieji lietuviai gali visada surasti lietuvišką spaudą, susižinoti su savo pažįstamais ir artimaisiais, gauti visas informacijas, patirti lietuvišką vaišingumą ir tikrai pasijausti namuose, atitolę kelis tūkstančius mylių nuo savo namų.

Daugelis motelių savininkų noriai be jokio pelno aukoja savo brangų laiką, rodydami savo svečiams krašto apylinkes, supažindindami ir patardami apie nuosavybių įsigijimo sąlygas ir supažindindami su bendromis vietinėmis aplinkybėmis. Jų širdinga, lietuviška globa iki šiol jau yra pasinaudoję tūkstančiai lietuvių.

Klaidingai yra įsitikinta, kad Florida yra tik mirštančiųjų kraštas, kuriame iš kiekvieno kampo kyšote kyšo senatvė ir besiartinančios mirties baugūs šešėliai. Florida yra tik šiandien gyvenimui bundantis ir nuolat augantis kraštas. Kaip Detroite bujoja automobilių pramonė, kaip Chicagoje klesti mėsos apdirbimas, o Clevelande ar Pitsburghe rūksta plieno fabrikų dūmai, taip Floridoje auga ir steigiasi turizmo, laisvalaikio praleidimo ir svetingumo (hospitality) pramonė. Ši palyginamai nauja pramonė ir prekyba sudaro sąlygas milijonams Amerikos gyventojų maloniai praleisti savo turimą laisvalaikį ar amžiaus antrąją pusę, bet taip pat ši pramonė sudaro sąlygas šimtams tūstančių žmonių aktyviai įsijungti į šio krašto ekonominį gyvenimą, išvystyti savo iniciatyvą, užsidirbti pinigų arba bent patikinti savo kasdieninę egzistenciją. Džiugu, kad ir mūsų tautiečiai čia ne vien šildosi saulės spinduliuose, maudosi vandenyne, bet daugelis jų jungiasi į aktyvų gyvenimą, darbą ir uždarbą.

Bet jeigu jau kam nors iš mūsų seserų ar brolių, kaip ir B. Obeliūnui, jau nieko kito gyvenime nebeliko ir visos gyvenimo viltys ir entuziazmas galutinai žuvo, o beliko tik viena vienintelė ateities gyvenimo perspektyva: "pomirtiniam gyvenimui pasirinkti kazimierines ar tautines kapines ir čia atsigulti tarp savųjų" — ir tik tiketis, kad 'kapus Vėlinių naktį lankys pavieniai lietuviai ir organizacijos" ir dar svajoti: "gal būt, jie uždegs žvakutę ir ant tavo kapo" — tad tokie susimylėkit ir į Floridą nevažiuokit. Gyvenkite Marquette Parke, drebėkite juodų suodžių grėsmėje ir gyvenkite svajonėmis atsigulti tautinėse ar kazimierinėse.

Į Floridą lietuviai važiuoja ne mirti. Jie važiuoja čia gyventi ir ilgus metus pailsėti ir atsigauti nuo vargano darbo, atgaivinti dulkėtuose fabrikuose sustingusius sąnarius ir pakeisti nusibodusią didmiesčių aplinką. O dar kiti važiuoja, kad čia yra labai plačios galimybės pelningai investuoti savo turimus išteklius arba palyginamai nesunkiu darbu papildyti pensininko išimtinę. Čia žmogus, sulaukęs 65 metų, visur skaitomas dar jaunu ir pajėgiu.

Florida yra naujas, gyvybine dinamika bundantis kraštas, jame auga nauja ateitis ir naujos viltys. Džiugu, kad ir lietuviai stengiasi nepraleisti progos įsijungti į ji.

Alvudo kalėdinė programa Lietuvių televizijoje. Iš k.: Danutė Runimaitė, Anelė Kirvaitytė, solistė Alė Kalvaitytė-Velbasienė ir aktorius Alfa Brinka. Nuotr. M. Nagio

LAIŠKAI DRAUGUI

UŽ NIXONĄ

Didžiuliai Amerikos dienraščiai ir jų kolumnistai Watergate incidentą labai iškėlė, vadindami tai tragedija.

Kokia tragedija buvo Watergate? Kas tenai gyvybę ar turtą prarado? Bet nuo to laiko iki šių dienų be sustojimo Watergate kartojamas, kad ir skaitytojams yra tiek nusibodę, o šiaip jau privačiai negirdėti senatoriai gauna didžiausią paramą, o kai senatorius Edward Kennedy auto nelaimėj nuskandino sekretorę ir iš tos nelaimė išsisuko, tai tada nebuvo tragedija.

Nixono priešai deda visas pastangas per radiją, televiziją ir dienraščius sumaikinti Nixono gerus darbus. Jie knisasi į jo privatų gyvenimą, stengdamiesi ką nors surasti. Tas visas jų triūsas nepasiseks. Nixono pašalinimui nesuranda priežasčių, per tai jie nori jo nervus sugadinti, kad jis kantrybės pritrūkęs pats iš prezidento vietos pasitrauktų. To neįvyks. Prezidentas Nixonas savo terminą užbaigs ir liks vienas įžymiausių prezidentų Amerikos istorijoje.

Nesu demokratas nei respublikonas. Per penkiasdešimt metų nė vieno karto nesu balsavęs už partiją, bet visuomet balsuoju už žmogų.

W. B. Sebastian

Minkštas vanduo žalingas.

Anglijos medicininių tyrimų taryba paskelbė, kad minkštas vanduo padidina žmogaus kraujo spaudimą ir padažnina širdies plakimą. Tyrimai parodė, kad širdies ligos dažnesnės tose vietovėse, kur minkštas vanduo, negu vietovėse su kietu vandeniu. Iš 245 vyrų 40-45 metų amžiaus, kurie buvo tiriami miestuose, aprūpinamuose minkštu vandeniu, 11% kentėjo nuo širdies ligų, kurias paskatina kalcio trūkumas vandenyje. Iš 244 vyrų, kurie buvo tiriami miestuose, aprūpinamu kietu vandeniu, širdies ligos buvo nustatytos tiktai 6%. jm

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Pirmad., antrad., ketvirtad., nuo 6 iki 7:30 val. vakaro
Šeštad. nuo 2 iki 3:30 val.
Trečiad. ir penktad. uždaryta.
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048.

Mūsų kolonijose

New Haven, Conn.

LMKF KLUBE

Lapkričio 1 d. Aldona Augustinavičienė iš Clevelando skaitė paskaitą klubo nariams, jų vyrams ir keletai klubo artimų svečių. Prof. A. Augustinavičienė kartą jau skaitė paskaitą New Havene apie poetą H. Radauską. Jos gražus ir įdomus kalbėjimas New Havene žinomas. Kuria tema bekalbėtų, visada miela klausytis. Ponia Augustinavičienė profesoriauja Clevelande Šv. Uršulės kolegijoje. Dėsto prancūzų kalbą ir literatūrą.

Po paskaitos prie kavos ir užkandžių dar ilgokai pasikalbėta ir pasisvečiuota.

Gruodžio 2 d. įvyko paskutinis susirinkimas šiais metais. Dalyvavo tik septynios narės. Nutarta ruošti poeto Jono Aisčio minėjimą 1974 m. gegužės 18 d. Sekantis susirinkimas numatomas vasario 3 d. Po susirinkimo Jonynienė pavaišino nares prieškalėdinėmis vaišėmis. Susirinkimas įvyko Mt. Royal motelyje, kurį neseniai įsigijo Jonas ir Angelė Jonynai. Klubietės jiems linki pasisekimo naujoje vietoje ir naujam versle.

Šie metai klubo narėms buvo nelengvi. Genovaitė Židonienė ir Salomėja Valiukienė operuotos, o K. Kasperavičienė pasinarino koją. Šiuo metu jau visos pasitaisiusios. **Aldona Lipčienė**

Tarptautinio katalikų taikos sąjūdžio "Pax Christi" skyrius įsikuria ir JAV-bėse. Iki šiol Pax Christi sąjūdis veikė vienuolikoje kraštų. Sąjūdžiui vadovauja Uttrechto arkivyskupas kardinolas Alfrink. JAV-bėse įkurtas Pax Christi skyrius darys žygių įeiti į Jungtinių tautų organizaciją ir čia, kaip nevalstybinė organizacija, atstovauti katalikų pasauliui.

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"
Radijo Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams. Kas šeštadienį nuo 4 iki 5 val. p. p., iš WEVD Stoties New Yorke (1330 kil., AM ir 939 meg. FM).
Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr.
Mountainside N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code 201)
Kviečiame taip pat klausytis Lietuviškų Kultūrinių Valandų anglų kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties. (New Jersey WSOU) (89.5 meg., FM) Pirmad. 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof J. Stukas).

Platinkite "Draugą".

KUR GALIMA GAUTI BEVEIK VISŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ KATALOGĄ
Tik dienraščio "Draugo" knygų kataloge yra beveik visos Amerikoje gaunamos lietuviškos knygos.
"Draugo" spaustuvė išleidžia daugiau knygų, negu kitos lietuviškos leidyklos Amerikoje. Taip pat beveik visi leidėjai platina savo knygas per dienraštį "Draugą" ir jo platintojus.
Tuojau rašykite ir prašykite "Draugo" pasiųsti Jums katalogą ir dažniausiai gausite reikalingą lietuvišką knygą arba bus pranešta, kur galima ją gauti, jei leidėjas neplatina per "Draugą".
Reikia lietuviškos knygos? Kreipkitės į "Draugą"

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA
Autorius LEONARDAS ŠIMUTIS
Veikalas, kuriame pavaizduota tūkstančiai veikėjų ir veidų tekste bei iliustracijose, aprašyti Amerikos lietuvių rūpesčiai savo tėvų kraštui Amerikos ir tarptautinių įvykių fone. Skaitydamas rasi save, savo brolį, tėvą, dėdę, kaimyną ar Sibire kenčiančio brolio ar sesers lietuvio balsą.
Knyga gaunama DRAUGE, pas ALT skyrių valdybas arba ALT Centro Įstaigoje, 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-6900. Kaina $10.00

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: 22.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. $20.00, Canada $22.00, Foreign Countries — $23.00.

"Draugo" prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.	1 mėn.
Chicago, Cook, Ill.	$22.00	$13.00	$8.00	$4.50
Kanadoje	22.00	13.00	8.00	4.50
Kitur JAV	20.00	11.00	6.50	3.00
Užsienyje	23.00	13.00	8.00	5.00
Savaitinis	13.00	7.00	—	—

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 North Zeeb Road — Ann Arbor, Mich. 48106

PR 8-3229
DR. ANNA BALIUNAS
2858 West 63rd Street
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
DR. FANG C. LU
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
8007 W. 83 Pl., Justice, Il., 599-0500
Priima ligonius pagal susitarimą, jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. — 695-0533
FOX VALLEY MEDICAL CENTER
860 Summit Street
Route 58 — Elgin Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 7 popiet. Antrad., penkt., 1-5 treč. ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4, šeštad. 10—3 val.

Ofs. tel. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. Tel. — GI 8-0873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURBIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 3-0001.

Tel. — BE 3-5893
DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akių Ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso telef. PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak., šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6060 Rez. GA 8-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Val.: kasrien nuo 1—4 p. p. ir 6 iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

DR. K. A. V. JUCAS
Board Eligible
American Board of Dermatology
SPECIALYBĖ ODOS LIGOS
IR CHIRURGIJA
6324 North Milwaukee Avenue
Tel. 763-3310 266-8668

Visi telefonai 652-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasrien 10-12 ir 4-7 Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius.
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val., p. p. 6-8 val. vak. šeštad. 12-2 val. p. p. o trečiad. uždaryta

DR. NINA KRAUCEL
KRIAUČELIŪNAITĖ
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
6132 So. Kedzie Avenue
Tel. WA 5-2670, neatsiliepus skambinti 447l-0225. Valandos pagal susitarimą.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 3 v. popiet. Trečiad. ir šeštad. nuo 10 v. ryto iki 1 v. popiet.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rezid. telef. — 239-2919

Ofiso HE 4-1818. Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Laikinai ofisas uždarytas

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737- 5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1 - 4 popiet ir ketvirtad. nuo 5 - 7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Adresas: 4255 W. 63rd Street
Ofiso tel. RE 5-4410
Rezid. GR 6-0617
Valandos: pirm. ir ketv. nuo 1 val. iki 3 val. p. p. ir nuo 7 iki 8 v. vak antr. ir penkt. nuo 1-3 val. p. p. ir vakarais pagal susitarimą.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Ofiso tel. HE 4-2123. Namų GI 8-6196
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv., ir penktad. 2-4 ir 6-8. Treč. ir šeštad. uždaryta.

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 South Albany Avenue
Val.: Pirmad. 6-8 p. p. antrad. 2-5 p. p. penktad. ir šeštad. 2-4 p. p. Kitom dienom tik skubiu reikalu, susitarus.

Tel. Ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKONAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1—6 val. popiet. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą.

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 So. Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141; namų 636-4850
Val.: pirm. antr. ketv. 2—5 ir 6—8, penktad. 2—5. Šešt. pagal susitarimą.

Balto darbo

JUODI DARBININKAI

Jeigu laisvoje Lietuvoje žurnalistas galėjo geriau ar blogiau iš savo rašto verstis, tai išeivijoje joks lietuvis žurnalistas, išskyrus redaktorius, negali iš savo rašto gyventi. Ta prasme jie ir skiriasi nuo ano meto žurnalistų, nes šiandien rašymas yra auka, o ne profesjia. Šiandien rašantieji yra profesionalai idealistai, nes laikraščiai, neturėdami pakankamai personalo ir apmokamų korespondentų, negali aprėpti viso lietuviškojo gyvenimo.

Laisvoje tėvynėje redaguoti laikraštį ar rašyti į jį buvo vienas dalykas, o išeivijoje visai kitas, ir todėl nenuostabu, kad nedaug iš laisvos Lietuvos plunksnos talkininkų aktyviai besijungia į spaudos darbą.

Tiesa, yra tokių dirbančių, bet ne tiek daug. Visa šiandieninė, tegu ir ne profesionalų armija armija, Lietuvių žurnalistų sąjungos apjungiama ir turinti keletą šimtų narių, yra kaip tik tie žmonės, kurie iškelia ir atžymi visa, kas lietuviškame pasaulyje vyksta. O tos lietuviškos žinios yra svarbiausios. Tai reikšminga prisiminti šįmet, minint 70 metų sukaktį nuo spaudos atgavimo.

*

Ne retai nusiskundžiama, kad lietuviškasis laikraštis negali aplenkti amerikietiškų, kad lietuviškas laikraštis pasensta, ligi jis pasiekia skaitytojus, kad lietuvišką laikraštį aplenkia televizija. Bet tai labai nerealūs teigimai, nes tik lietuviškame laikraštyje rasi, ką veikia lietuviai, kas baigė mokslą, kas pasiekė ko nors viename ar kitame darbe, kas ką surengė, minėjo ir kas mirė. Ne amerikiečių laikraščiai, bet savi laikraščiai pranešė apie mūsų mirusius aukštuosius asmenis. Jeigu koks amerikiečių laikraštis ir paminėjo, tai labai trumpai ir neryškiai. Lietuviškojo laikraščio neskaitąs vienas šviesuolis tesužinojo, kad mirė poetas Radauskas tik po pusmečio.

Ne pasaulinėms sensacijoms skelbti lietuviškas laikraštis skirtas, bet lietuviškai informacijai, lietuviškai sensacijai lietuviškoji spauda skirta, lietuviškų įvykių aprašymui ir lietuviško gyvenimo pavaizdavimui. Jeigu vietos miestų ar priemiesčių laikraščiai skelbia tik vietos žinias trumpai tepaminėdami pasaulines, tai lietuviškoji spauda gal net dar per daug mini pasaulinius įvykius. Jos paskirtis yra rašyti visa, kas atsitinka lietuviškame pasaulyje.

Teigimas, kad lietuviškoji spauda atsilieka, pavėlina, kad ji nesugeba nukonkuruoti televizijos, yra teigimas tų asmenų, kurie nenori lietuviškos spaudos, kurie teseka tik pasaulinius įvykius ir kurių lietuviškasis gyvenimas nebedomina. Lietuviškas laikraštis nenori konkurencijos su didžiaisiais milijoninių tiražų laikraščiais, bet lietuviškos informacijos lauke joks amerikietiškas ar kitų tautų laikraštis negali nukonkuruoti lietuviško laikraščio. Kam dar rūpi lietuviškas gyvenimas, tas nuo lietuviško laikraščio neatsisakys vien todėl, kad per radiją jis pirma girdėjo žinią, o ne ją pamatė lietuviškoj spaudoj.

*

Visą tą lietuviškąjį gyvenimą vaizduoja ne kas kitas, kaip šimtai mūsų korespondentų, žurnalistų mėgėjų, pasiaukojančių, kad jo kolonija, kad jo teatrinis vienetas ar choras, kad mokykla ar draugija, organizacija ir klubas, minėjimas ir banketas būtų aprašyti lietuviškoje spaudoje. Taip visa veikla atsispindi dabarčiai ir istorijai, taip įgalinamas vienoks ar kitoks visuomeninis darbas, taip galima išplatinti bilietus į parengimus ir taip galima paskleisti lietuvišką knygą, galima sukviesti į demonstracijas ar į tautinių švenčių iškilmes. Lietuviškoji spauda, nepaisant, kad ji neperduoda taip greit pasaulinių žinių, atskleidžia komunistinio okupanto kėslus. Ji iškelia pavergėjo nusikaltimus, ji informuoja, ką lietuviai vienu ar kitu atveju turi daryti. Ir už šią didžiulę talką visuomenė turi būti dėkinga ne tik lietuviškam laikraščiui, bet ir keliems šimtams korespondentų, kurie mėgėjiškomis jėgomis, tačiau su akivaizdžia auka visus informuoja. Jie rašo recenzijas, aptaria teatro spektaklius, jie sumini šimtus įvairių lietuviškų faktų. Tas pilkasis, to lietuviško žodžio juodasis darbininkas žurnalistas ar korespondentas įgalina, kad lietuvis skaitytojas yra informuotas apie visus lietuviško pasaulio įvykius.

Be abejo, tai yra švarus darbas, ne indų plovimas salėje po parengimo ar kėdžių nešiojimas po susirinkimo, bet tas baltas darbas yra nelengvas. Jis tam tikra prasme sunkus ir juodas, nes atima ne vieną laisvalaikį. Kada žmonės po parengimo eina ilsėtis, žurnalistas turi sėdėti iki vėlumos, kad visa tai aprašytų. Todėl labai malonu, kad, pagerbiant tą mūsų laikraščių ir mūsų visuomenės talkininką yra paskirta iš kun. dr. J. Prunskio fondo tūkstantinė premija. Premija ne mokslininkui, dailininkui ar rašytojui, kurie tokių premijų sulaukia, bet patvariam ir pasiaukojusiam korespondentui.

*

Yra buvusių žymių žurnalistų, yra laikraščių redaktorių, bet šiandien lietuviškojo laikraščio gyvybei svarbiausias tas korespondentas, be kurio ir gerai redaguojami laikraščiai neturėtų ko redaguoti. Patys redaktoriai negalėtų visur apsilankyti, — tai fiziškai neįmanoma. Jie negalėtų visko aprašyti, jei ir kur nuvyktų, todėl ta gausioji korespondentų talka yra nepaprastai reikšminga.

Suprantama, kad dėl vietos stokos reikia kai ką trumpinti, kad redakcijai kai kas atrodo kitaip, negu korespondentui, bet visų bendras darbas įgalina padaryti tai, kad lietuviškoji spauda šiaip taip gyvuoja. Be jos lietuviškoji veikla visai nustotų, be to korsepondento ir specialių mokslų nebaigusio žurnalisto nesusidarytume tikrojo lietuviškosios išeivijos vaizdo. Malonu, kad po tiek metų pagaliau skiriamos premijos ir žurnalistams ir nors vieno jų atžymėjimu bus pagerbti visi jo plunksnos draugai.

Al. B.

POPIEŽIUS DVASINIŲ PAŠAUKIMŲ REIKALU

Popiežius Paulius VI po bendrosios audiencijos apsilankė Sinodo salėje vykstančiame tarptautiniame kongrese dvasinių pašaukimų problemom svarstyti. Ta proga viso pasaulio vyskupų konferencijų atstovam — vyskupam ir kitiem kongreso dalyviam Paulius VI nurodė, kad pats Kristus įsteigė kunigystės sakramentą, kaip būtinai reikalingą tikinčiųjų sielų išganymui. "Girtinos tad yra pastangos visų, kurie vienu ar kitų būdu supažindina jaunuolius su kunigiškosios tarnybos idealais ir įgalina juos išgirsti Kristaus kvietimą: "Ateik ir sek mane!". Nepaisant dabarties laikais pasireiškiančių dvasinių pašaukimų ugdyme sunkenybių, reikia pasitikėti Dievo veikimu: Jis yra tikrasis vynuogyno sąvininkas, kuris tinkamu laiku atsiųs reikiamus darbininkus"...

— Mokesčių mokėtojas yra asmuo, kuris neturi valdiškos tanybos, kad galėtų tuos mokesčius nurašyti.

SUSLOVAS VILNIUJE

Savęs ir pasaulio apgaudinėjimas

LAURYNAS BUTKUS

Lietuvos liaudies engėjas, 1944 - 46 organizavęs masinius Lietuvos žmonių trėmimus į Sibirą ir vadovavęs Lietuvos laisvės kovotojų partizanų naikinimui, "draugas" Michail Andrejeviči Suslov š. m. lapkričio gale tais pačiais lietuvių tautos dvasinio engimo, ekonominio išnaudojimo ir okupacijos varžtų stiprinimo tikslais iš Maskvos vėl buvo atvykęs į Vilnių. Anais metais lietuvių tautą jis smaugė "karo padarinių likvidavimo" ir "tarybų valdžios krašte stiprinimo" pretekstu, dabar reikalaudamas lietuvių tautos dėkingumo Maskvai už aukštą socialistinės Lietuvos nuopelnų ir laimėjimų įvertinimą". To "įvertinimo" ženklan jis atvežė ir prie okupuotai Lietuvai primestos vėliavos prikabino "tautų draugystės ordiną".

Vėliavos ir transparentai, gyvuliams dvesiant

Okupuotos Lietuvos spauda dėl tos Maskvos "malonės" įtemptomis gyslomis siekia sukelti meilės ir dėkingumo Maskvai jausmus ir naujai primesti žiauriai žmogų išnaudojančias 'socialistinio lenktyniavimo" formas. Komunistinė "Tiesa", pasipuošusi rusiškąja "CCCP" emblema, visą laikraščio 29 numerį skiria tam įvykiui.

"Nuo gintarinių Baltijos krantų, rašoma "Tiesoje", iki žydrių jų Vilniaus ežerų — visoje respublikos teritorijoje vakar, lapkričio 28 d., buvo didelė šventė. Lietuvos TSR vėliavoje greta Lenino ordino sužėrėjo Tautų draugystės ordinas.... Raudonomis vėliavomis ir ryškiais transparentais pasipuošė Vilnius... ant aukštų stiebų plakstosi TSRS ir visų penkiolikos broliškųjų tarybinių respublikų valstybinės vėliavos".

Bet tos vėliavos ir transparentai — tai ne lietuvių tautos džiaugsmo pareiškimo ženklai, bet bolševikinių patyčių iš pavergto žmogaus simboliai. Kad taip iš tikro yra, galima sužinoti, paskaičius kito "draugo" — Juozo Kondrato — išleistą prisiminimų knygą "Tolimos pabarės", kur jis aprašo Ukmergės kolūkiečių dalyvavimą 'gegužės pirmosios" parade 1955.

"...plakstėsi vėliavų ir transparentų šilkas, į žydrią padangę kilo vingrios balionėlių pūslės... trenkė maršus dūdos, skardėjo įvairiabalsiai "valio", kolonoms praeinant pro rajono vadovų tribūną" (199 - 200 p.).

Bet tuo pačiu metu kolūkyje ..."Gyvuliai būriais dvesia, arkliai išsišovusiais, tarsi piūklai, gūbriais vos laikosi ant storų virpančių kojų, karvės... nė nebandančios keltis, ...kerpamąja dedervine apsikrėtę veršeliai, kai kurie jau tįso nudvėsę; ...žiemai įpusėjus, per tris dienas krito net 60 telyčių". Su žmonėmis irgi negeriau: "Fermose irgi kiauri vėjai pučia, pailsėti, pasišildyti nėra kur...., šėrėjos, ypač neturinčios nuosavo ūkio, būdavo ne daug sotesnės už savo globotinius" (180 - 187 pusl.).

Tokia yra bolševikinė tikrovė, bet jie moka ją vėliavomis ir transparentais pridengti nuo naivaus pasaulio akių.

Suslovo reikalavimai liaudžiai

Stalino naudotu "socialistinio lenktyniavimo" botagu sovietų vergijon patekęs žmogus plakamas ir toliau. Suslovas Vilniuje kalbėjo: "Visus gamybinius kolektyvus, visas liaudies ūkio šakas apėmusio socialistinio lenktyniavimo dėka 1973 m. dešimties mėnesių užduotys viršytos...", bet čia pat pareiškė įsitikinimą, kad "Lietuvos TSR žmonės atsakys į aukštą Tėvynės apdovanojimą naujais laimėjimais visos tarybinės liaudies labui, komunizmo vardan". Jis tuos lūkesčius ir išskaičiuoja: "...žymiai padidinti visos gamybos efektyvumą, visokeriopai spartinant techninę pažangą, nuolat didinant darbo našumą, gerinant produkcijos kokybę, spartinant kapitalinę statybą, laikantis griežčiausios ekonomijos ir taupumo, didžiulės darbo drausmės".

Pažįstant komunistinės kalbos terminologiją ir veiklos taktiką, nesunku suprasti, kad Maskva užvers visus partijos ir valdžios sraigtus dar didesniam Lietuvos žmonių išnaudojimui. Tą spėjimą patvirtina ten pat padaryti "draugo" A. Sniečkaus, "draugo" J. Matulio, "draugės" B. Vanagaitės ir kitų pareiškimai, kuriais Lietuvos liaudies vardu pasižadama Suslovo nurodymų klausyti. Sniečkus, kaip ir visose kalbose, negali ramiai praeiti pro "nacionalizmą" ir pokario metų Lietuvos laisvės gynėjus partizanus, jo žodžiais, "banditų gaujas, kurias organizavo ir apginklavo hitlerininkai bei jų talkininkai".

Amerikiečio komentarai netikslūs

Vilniuje pasakytos Suslovo kalbos dalį, skirtą užsienio politikos klausimams, dviem straipsniais komentavo žinomas žurnalistas Paul Wohl įtakingame "The Christian Science Monitor" dienraštyje "Soviet selling job in Lithuania" (XII.7) ir "U.S. — Soviet relations — Kremlin division seen" (XII.11). Iš kai kurių kalbos vietų amerikietis žurnalistas linkęs tikėti, kad Suslovas nepritaria Brežnevo peršamai su kapitalistiniu pasauliu "taikaus sambūvio" politikai ir daro prielaidas, kad Brežnevas Kremliuje praradęs kontrolę.

Tačiau, atrodo, Wohl daro klaidą. Įsiskaičius į kalbos tekstą, aiškiai matyti, kad Suslovas ne tik Brežnevo politikai pritaria, bet jos naudingumu nori įtikinti ir Lietuvos žmones. Tai tik Suslovas perdaug atviraį pasako, kad "taikingas sambūvis" turi tarnauti sovietų ekspansinei politikai. Štai jo žodžiai: "Laukia didelis darbas... užmegsti plataus masto, ilgai perspektyvai numatytus savitarpiškai naudingus ekonominius ryšius su kapitalistinėmis šalimis, kas padėtų sustiprinti pozityvius poslinkius tarptautinėje arenoje". Tuos "pozityvius poslinkius" Suslovas išskaičiuoja kitose savo kalbos vietose. Jie yra — stiprinti tarptautinio komunizmo judėjimą, siekti "demokratijos ir socializmo pergalės", kovoti prieš kapitalizmą ir imperializmą, remti antiimperialistinių jėgų nacionalinio išsivadavimo judėjimus.

Brežnevo pozicijų stiprumą liudija ir tai, kad "įsaką apie Lietuvos TSR apdovanojimą Tautų draugystės ordinu" pasirašė TSRS aukščiausios tarybos prezidiumo pirmin. Podgorny, o lankstymąsi Suslovas, Sniečkus ir kompanija daro partijos sekretoriui Brežnevui.

Suslovo Vilniuje pateikta politinė strategija tiek pavergtos Lietuvos, tiek laisvojo pasaulio atžvilgiu tebeturi visus Stalino politikai būdinguosius elementus: spausti pavergtuosius, apgauti laisvuosius. Deja, abiem atvejais jiems tai sekasi.

Prez. Nixonas ir Sovietų Sąjungos vienas komunistinių didžiūnų Nikolai Podgorny 1972 m. gegužės mėnesį pasirašė Maskvoje kovai su tarša sutartį. Nuo to laiko prasidėjo ir didesnė draugystė su Sovietais, tačiau praktiškai tos draugystės nėra, nes Sovietų Rusija visur stengiasi Amerikai pakenkti, kas akivaizdžiai pasirodė Vidurių Rytų konflikto atveju

PLANAS IR FINANSAI

Neryškūs pakitimai Sov. Rusijos valstybiniame 1974 metų plane

GEDIMINAS GALVA

Kiekvieno gruodžio mėn. pirmoje pusėje šaukiamas Sov. Rusijos aukščiausios tarybos suvažiavimas valstybiniam ūkio planui ir biudžetui ateinantiems metams priimti. Valstybinio plano ir biudžeto sumanymai pirmiausia svarstomi komunistų partijos centro komiteto susirinkime. Aukščiausiai tarybai teliek partijos veikėjus pagarbinti, partiją pašlovinti ir pateiktiems siūlymams pritarti. Taip įvyko ir pereitais metais.

Pranešėjai vengė kritikos. Jie kelis kartus garbino Brežnevą, o visi iš anksto surikiuoti "deputatai" buvo švelnūs, lyg avinėliai. Pataikavimo smilkalų jie negailėjo visiems, ypač partijos vadovybei.

1973 m. plano įvykdymas

Apie valstybinį ūkio planą kalbėjo ilgametis valstybinio ūkio plano komiteto pirmininkas N. Baibakovas. 1973 m. buvusi padaryta ryškesnė ūkinė pažanga, nors, jo žodžiais, pasitaikė tam tikrų sunkumų ir trūkumų, kurie neleido visiškai įvykdyti, žiūrint eilės rodiklių, penkmečio plano užduočių 1971-73 metams. Tai susiję su nepajėgimu panaudoti galimybių įmonėse".

Plano neįvykdymo priežasčių daug, bet daugiausia lėmė nesugebėjimas technikos priemonių panaudoti ir ypač žemas darbo našumas.

Per pirmuosius trejus metus daugiau skirta dėmesio sunkiajai pramonei, nors aptariant penkmečio planą L. I. Brežnevas įsipareigojo ypač rūpintis vartojimo reikmenų gamyba.

Pramonė riedėjo įprastine vaga. Ypatingas dėmesys kreiptas į energetikos ūkį.

1973 m. buvo geras derlius, nes siekė 220 mil. to ir 52 mil. to prašoko buvusį 1972 m. Grūdų supirkimas įvykdytas su kaupu. Ypač geras buvo medvilnės, cukrinių runkelių ir daržovių derlius.

Mažiausias darbo atlyginimas siekė 70 rublių per mėnesį.

1974 m. planas

Numatyta spartinti kai kurias pramonės šakas ir ypatingą dėmesį kreipti į žemės ūkį. Planuojama žymiai pakelti tautos pajamas, kurios padidėsiančios 6,5 proc. 1971-73 metais tautos pajamų augimo vidurkis tesiekė 5,2 proc.

Pramonės gamybos pobūdis būsiąs pertvarkytas, nes vartojimui skirtų reikmenų gamyba numatoma padidinti 7,5 proc., kai sunkiosios pramonės —6,6 proc. Šiuose nuošimčiuose yra kai kas netikro, nes lengvosios pramonės gamyba padidėsianti tik 4 proc. Lengvoji pramonė ir pateikia rinkai daugumą vartojimo reikmenų.

1974 m. ypatingas dėmesys būsiąs kreipiamas į kuro, energetikos, metalurgijos, chemijos, mašinų ir medžio apdirbimo pramonės šakas.

Naftos ir dujų gamyba būsianti padidinta 30 mil. to, t. y. 7 proc. Naftos gamyba būsianti skatinama Vakarų Sibire, Kazachijoje, Vidurio Azijoje, Permės, Orenburgo ir kitose srityse.

Žemės ūkio skatinimas

Žemės ūkio gamybai skiriamas ypatingas dėmesys. 1974 m. numatoma ją padidinti 6,4 proc. Žemės ūkio gamybos numatytas dviem linkmėmis — horizontaline ir vertikaline. Dirvas nusausinus ir jas sudrėkinus numatoma plėsti naudojamos žemės plotą ir kelti jo derlingumą. Šiam tikslui planuojama skirti 18,4 bil. rublių valstybinio kapitalo, taigi 11,6 proc. daugiau kaip 1973 m. Svajojama darbo našumą žemės ūkyje padidinti 11 proc. Šiam tikslui įgyvendinti planuojama gaminti daugiau žemės ūkio mašinų ir sunkvežimių. Mineralinių trąšų gamyba ypač būsianti spartinama ir 1974 m. nu-

(Nukelta į 4 pusl.)

SUGRĮŽIMAS Į BROOKSĄ

ALFONSAS NAKAS

39

Įvažiavę į Saskatchewaną papusryčiavome. Pralėkėm Swift Current. Pralėkėm keletą retų miesteliukų. Kiekviename jų yra geležinkelio stotelė. Ir prie kiekvienos stotelės bent po du kviečių elevatorius. Aukšti, baltai dažyti griozdai. Didelėmis raidėmis užrašyta elevatorių kompanijos vardas. Čia saugiai, sausai laikomos kviečių atsargos, iki kokie ruskiai ar kinai viską iššluoja.

Artėjame į Moose Jaw ir visos radijo stotys imaloti apie vieną dalyką. Ogi šiandien, liepos penkioliktąją, MOOSE JAW DIDŽIAUSIA ORO PARODA ŠIAURĖS AMERIKOJE. Taip, taip. Niekur kitur Kanadoje tokios didelės, tokios didingos nesuruošią. Ir niekur Jungtinėse Valstybėse. Jau kelinti metai šitaip. Jau tradicinė. Pranešėjai pasakoja, kaip ant kojų sukilusi visa Regina, kaip iš Reginos visais keliais žmonės suplaukę į Moose Jaw. Ir iš Winnipego esą privažiavę. Ir iš Calgary. Ir amerikiečių tūkstančiai. Prie mikrofono pulkininkas (pavardės, vairuodamas, deja, negaliu užsirašyti). Jis giria kitą pulkininką, kuris šią tradiciją pradėjo ir dabar, va, šiandien, traukiasi į pensiją. Pulkininką sveikina, pulkininkui sega medalį. Kalba apie aukštuosius svečius. Tribūnoje esą dvidešimties kraštų karo attachees, Moose Jaw meras su ponia ir taip toliau. JAV karo attachee pavardę pamini. Dar poros kraštų atstovų pavardes. Žiūrovų jau esą apie 120,000.

Mes artėjame į Moose Jaw minutėmis. O ten minutėmis artėja oro akrobatų programa. Mes tik už 15-kos mylių nuo miestelio, kai pirmoji akrobatė, pane-lė (pasako pavardę) iš Kalifornijos pakyla. Pranešėjai užspringdami, nuduodami labai sujaudintus, į mikrofoną šaukia, ką ji ten išdarinėja. Mes pristabdome automobilį, žvalgomės į pietų pusę, į giedrią dangų ir nieko nematome. Kai važiuojame visiškai pro Moose Jaw, pranešėjas šaukia, kad dabar į erdvę iškilo lakūnų treniruotojas (pavardė), kad jis su 1934 metų modeliu lekia ratais aukštyn, kad jis dabar šauna, kaip strėlė, į saulę, kad dabar jis išjungė motorą ir simuliuoja krintantį. Mes prie kelio visai sustojame, bet ir dabar nieko nematome. Tiesa, Moose Jaw miestelis už kokių trijų mylių į pietus nuo transkanadinio Nr. 1, o aerodromas esąs dar už kelių mylių į pietus nuo miestelio. Vis tiek, mes manėme, kad lėktuvus už 8-10 mylių ore matysime, bet nematome nieko. Sukti ir mums ten? Surasti būtų lengva, nes dar nenutrūkstamą dulkių debesį keldami ten stumiasi pavėlavusiųjų automobiliai. Mano moterys nubalsuoja nevažiuoti. Didelio čia daikto — ar lėktuvų mes nematėm? Teisybė, matėm. Važiuojam toliau. Mane apima toks apmaudas, kad radiją visiškai uždarau. Po galų! Svajojau vogčiomis nuo plento oro akrobatus pamatyti, o čia nė bieso.

Tarp Reginos ir Moose Jaw — tik penkios dešimtys mylių, tik pusvalandis kelio. Reginos dangoraižiai (jei taip galima dvidešimt kelių aukštų namus pavadinti) pasirodo horizonte ir už keliolikos minučių išnyksta. Jau mano laikrodis rodo ketvirtą, tad Saskatchewane antra valanda. Stosime pirmoj pasitaikiusioj vietoj. Sustojame tik už 30 mylių nuo Reginos, Indian Head. Iki Brandon dar beveik du šimtai mylių. Suspėsime, bet jau bus ir pavakarys.

Pravažiuojame Whitewoodą, kur prieš dvylika dienų buvo nakvota. Kažkur prie Moosomin, nebetoli Manitobos sienos, pasivejam prekinį traukinį. Ilgą, netoli šimto vagonų. Kad nebūtų nuobodu, imu su juo lenktyniauti. Užtenka 75 m. p. h., kad jį aplenkčiau, bet aš nenoriu taip smarkiai važiuoti. Kai važiuoju po septyniasdešimt, tai maždaug, lygiomis. Kartais geležinkelį nuo plento atskiria miškeliai, šiaip kokios gamtos kliūtys. Pastebėjau, kad ir į labai nuožulnius kalnelius traukinys gerokai sulėtėja ir aš atsigriebiu. Jis mane aplenkia, kai transkanadinis daro kur didesnį vingį, o geležinkelis šauna tiesiai. Kai susitinkame, aš vėl traukinio gale. Taip kelias dešimtis mylių. Prieš Brandoną geležinkelis nuo vieškelio nutolo, išsiskyrėme visiškai. Žaidimas buvo sužaistas, na, lygiomis. O aš jau rūpinausi, kur ir kokį motelį gausime.

Motelį gavome nesunkiai, bet ir paskutinę minutę. Du pirmieji, kur sustojome, jau buvo užimti iki paskutinės lovos. Iš antrojo paskambino į trečią, į Rambler Motel, kuris radosi šalutinėje gatvėje ir ten mūsų laukė. Už keliolika dolerių gavome gražų, patogų kambarį.

Kai išsimaudėm ir išsipustėm, savo damas nuvežiau į North Hill motelį vakarienės. Ten su sūnumis buvau nakvojęs prieš aštuonerius metus. Ten yra pirmos rūšies restoranas, kuriame valgoma žvakių šviesoje. Ten anuomet buvo pasakiškai graži ir meili padavėja. Dabar anos padavėjos neberadome. Tikriausiai, ji ištekėjo už kokio pravažiuojančio milijonieriaus. Mūsų padavėja dabar buvo perdėtai mandagi ir perdėtai meili. Patiekalų kainos — nuo penkių iki dešimties dolerių. Mes ėmėm vištieną, dar kažką, kas arčiau penkių, ne dešimties. Vis tiek, vakarienė kainavo brangiau, negu Rambler motelis.

(Bus daugiau)

JAV LB KRAŠTO VALDYBOS POSĖDIS

1973 m. gruodžio 7 dieną įvyko pirmas naujosios krašto valdybos posėdis. Ši valdyba tik nežymiai pasikeitė nuo buvusios. Nauji veidai: Bałys Raugas—vykdomasis vicepirmininkas organizaciniams reikalams, Rimas Česonis — vicepirmininkas ir Antanas Gailiušis — sekretorius. Vytautas Maciūnas, buvęs administratorius, tapo vicepirmininku jaunimo reikalams.

Posėdžio pradžioje susikaupimo minute buvo pagerbtas neseniai miręs buvęs LB garbės teismo pirmininkas ir tarybos narys V. Sidzikauskas. Nors senoji krašto valdyba savo kadenciją baigė spalio 7 d., o naujoji buvo patvirtinta tik lapkričio 21d. bet valdybos veikla nebuvo sustojusi. Apie paskutinių dviejų mėnesių darbus ilgesnį pranešimą padarė pirmininkas Juozas Gaila.

Su pasisekimu praėjęs Mokslo ir kūrybos simpoziumas Chicagoje, susilaukęs gausaus dalyvių skaičiaus ir išskirtinio dėmesio mūsų spaudoje. Ypatinga padėka šio simpoziumo programos pirmininkui dr. S. Vardžiui ir organizacinės komisijos pirmininkui J. Jurkūnui. Krašto valdyba, kaip simpoziumo iniciatorė ir globėja, yra įsipareigojusi padengti simpoziumo rengimo nuostolius, jei tokių būtų, bet, siekiant rengimo komisijos kruopštų darbą, neatrodė, kad šis simpoziumas finansiškai būtų buvęs nuostolingas.

Pirmininkas taip pat buvo pakviestas ir dalyvavo Tautinių šokių instituto suvažiavime Chicagoje. To suvažiavimo dalyviai pageidavo, kad ateity, sudarant Tautinių šokių švenčių rengimo komitetus, krašto valdyba tartųsi su instituto vadovybe, ko praeity nėra buvę. Prašyta taip pat finansinės paramos įvairiems instituto darbams, nes pastarasis paruoš ateinančios tautinių šokių šventės repertuarą, rūpinsis vadovų kursais, vadovėliais ir t.t. Krašto valdyba nutarė remti instituto darbus, pasidžiaugė, kad jo pirmininke išrinkta energingoji J. Matulaitienė iš New Yorko, tik išreiškė susirūpinimą, kad, instituto valdybos nariams gyvenant skirtingose vietovėse, gali būti sunku efektingai veikti. Šį instituto suvažiavimą finansavo krašto valdyba, paskyrusi tam 1000 dolerių.

Toliau pirmininkas J. Gaila apgailestavo, kad dėl laiko stokos negalėjęs dalyvauti Sporto sąjungos suvažiavime. Nutarta LB vardu pareikšti padėką buvusiam ŠALFASS pirmininkui S. Bariui, energingai vadovavusiam sportininkams ir palaikiusiam glaudžius ryšius su LB.

ALTos seime nedalyvauta ir LB vardu nebuvo pasveikinta, nes krašto valdyba iš ALTos pakvietimo negavo. Pirmininkas dalyvavo VLIKo seime Toronte. Jis trumpai perteikė savo įspūdžius iš seimo, ypač pritardamas VLIKo vicepirmininko J.Valaičio pranešimui, kuriame buvo jaučiamas realus žvilgsnis į tikrovę ir rimtas susirūpinimas mūsų susiskaldymu laisvinimo darbuose. Peržvelgus Tautos fondo praneši mą, posėdyje apgailestauta, kad tame finansiniame pranešime visiškai nebuvo atžymėtos aukos iš JAV LB, nors pastaroji tiesiogiai per krašto valdybą ir netiesiogiai per apylinkes duodanti VLIKui proporcingai pagal surinktas Vasario 16-tosios aukas nė kiek nemažiau, kaip kitos pranešime išvardintos organizacijos. Nusistebėta taip pat, kad didelė dalis VLIKą sudarančių sąjūdžių nėra susimokėję net savo metinio mokesčio, kai tuo tarpu VLIKo valdyba kreipiasi į JAV LB. prašydama finansinės paramos.

K. valdybos iždininkas P. Mitalas supažindino naujuosius valdybos narius su ždo padėtimi. Paskutiniu laiku finasiškai buvo paremtos šios organizacijos: ŠALFASS - 500 dol., Studentų sąjunga - 200 dol., Tautinių šokių institutas - 1000 dol. Nutarta paremti ir Šiaurės Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimą 200 dol. Nei už solidarumo įnašus, nei už Bendruomenės mėnesį apylinkės dar nėra atsilyginusios. Maloni išimtis Beverly Shores vietovė per J. Eigelį atsiuntusi 223 doi. Nutarta kontaktuoti apylinkių pirmininkus, prašant kuo greičiausiai atlikti finansinį atsiskaitymą.

Visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas A. Gečys painformavo, kad tarybos sudėtis pasikeis, bus taip pat sudaryta patariamoji komisija ilgalaikių darbų plana vimui. Jis pristatė JAV LB išleistą ispanų kalba leidinį apie žmogaus teisių varžymus okup. Lietuvoje, Los Violaciones de los Derechos Humanos en Lituania ocupada por los Sovieticos, kuris jau yra platinamas Pietų Amerikoje ir Ispanijoje. Tai 79 psl. knygelė, kurios vertimas vokiečių kalboje pasirodys 1974 m. Šis vetimas turėjo pasirodyti 1973 metais, deja, problemos tiek techninės, tiek finansinės visą reikalą užvilkino. Buvo tikėtasi, kad tą darbą finansuos Vokietijos LB, tačiau, pastarajai finasiškai nepajėgiant, nutarta išleisti Vokietijos LB vardu, tikint, kad lietuvių visuomenė šiuos k.v. darbus parems Vasario 16-tos minėjimų aukomis. Ateinančiais metais Vasario 16-tosios proga vėl bus išleistas anglų kalba leidinėlis apie žmogaus teisių varžymus okup. Lietuvoje 1973 m., ypatingą dėmesį kreipiant į religinį persekiojimą. Dalis to leidinio bus išleista Kanados LB vardu, kad galėtų būti platinama Kanadoje. Užplanuotas ir didesnis anglų kalba veikalas apie pokarinę rezistenciją okup. Lituvoje. Jis galėtų pasirodyti net ir 1974m. birželio mėn., jei bus pakankamai lėšų jo finansavimui. Pastangos gauti žymesnį amerikietį advokatą Simo Kudirkos bylai iki šiol nesėkmingos. Šiomis dienomis gauta svarbios medžiagos apie S. Kudirkos motinos gimimą Amerikoje. Tai bus perduota Valstybės departamento ir emigracijos įstaigoms.

Labai trumpai dalinę savo ateities planų apžvalgą padarė vykd. vicepirmininkas org. reikalams B. Raugas. Pirmiausia, apygardų valdyboms išsiųsta anketa, kuri duotų tikrą vaizdą apie apylinkių skaičių, jų veiklą ir efektingumą. Didelis dėmesys bus kreipiamas į naujų apygardų ir apylinkių steigimą, ypač Pennsylvanijoje ir Floridoje. Ateinančiais metais šauktinas visų apylinkių atstovų suvažiavimas.

Diskutuojant santykius su įvairiomis organizacijomis, vienbalsiai nutarta kreiptis į ALTos vadovybę su pasiūlymu sausio mėn. sušaukti JAV k.v. ir ALTos valdybos posėdį santykiams tarp šių organizacijų išlyginti. Pažymėtina, kad jau dabar kai kuriuose darbuose vieni kitiems talkininkauja, o oficialus, nors ir dalinis, susitarimas prieš Vasario 16-tąją būtų gražiausia dovana mūsų visuomenei. Kadangi praeity LB k. v. atstovai net du kartus vyko į Chicagą pasitarimams su ALTos valdyba, šį kartą nutarta ALTos atstovus kviesti į Philadelphiją.

Toliau posėdyje perskaityta visa eilė sveikinimų pirmininkui ir naujai krašto valdybai iš įvairių organizacijų, apylinkių ir asmenų. Pasidžiaugta, kad Teatro festivalį vėl sutiko rengti rašyt. A. Kairys ir nutarta parengiamiesiems darbams iš Kultūros fondo kasos paskirti 1000 dol. Ryšininku prie Valstybės departamento buvo vienbalsiai patvirtintas Algimantas Gureckas, einąs šias pareigas nuo B. Nainio pirmininkavimo laikų. A. Gureckui už nepailstamą darbą išreikšta krašto valdybos padėka.

Persvarstyti Lituanus fondacijos reikalai, žurnalo pareigūnų sudėtis ir patvirtinti nauji fondo direktoriai 1974 metams. Padėkota fondo administratoriui Jonui Kučėnui už kruopštų darbą pravedant Lituanus vajų. Ilgiau svarstyti lietuviškosios spaudos reikalai. Nutarta 1974 metais per apylinkes pravesti liet. laikraščių platinimo vajų. Svarstyta Clevelando vyrų okteto pasiūlymas išleisti dainų plokštelę. Plokštelėje būtų įrekorduotos paprastai harmonizuotos dviems balsams dainos, pritaikytos jaunimo stovyklose dainų mokinimui. Gautas taip pat prašymas iš Clevelando "Grandinėlės" finansinės talkos jų filmo susukimui. Filmas būtų pagamintas iš "video" juostos, kuri buvo pagaminta kun. K. Pugevičiaus iniciatyva, talkininkaujant Baltimorės apylinkei. Posėdyje nutarta šiais klausimais gauti daugiau konkrečių informacijų, susisiekiant su Vyrų oktetu ir Grandinėle.

G.

Lemonto lituanistinės mokyklos VI-to skyriaus mokytoja dail. Ada Sutkuvienė pamokų metu.

NELIETUVIŲ CHORAS, GIEDĄS LIETUVIŠKAI

Muz. Petro Steponavičiaus ketveriopos sukakties proga

P. STAKYS

Prieš keletą metų su vaišingu jėzuitų vadovaujamos Gesu bažnyčios, Miami, Fla., ilgamečiu vargonininku valgėme vienname italų restorane vakarienę. Kalbėjomės lietuviškai. Patarnautojas, jaunas, stambus vyras, praeidamas kelis kartus atkreipė dėmesį į mūsų pokalbį. Atnešęs užsakytus patiekalus, jis mus angliškai prakalbino:

— Jūs kalbate lietuviškai. Aš esu lietuvis iš Pennsylvanijos, šiek tiek suprantu, bet nemoku kalbėti.

P. Steponavičius, kadaise kurį laiką gyvenęs ir vargonininkavęs Pennsylvanijoje, sužinojęs kad padavėjas yra studentas, tik vakarais uždarbiaująs restorane, pakalbino stoti į jo vedamą chorą, kuris šiuo metu prie Gesu bažnyčios yra vienintelis, giedąs ne tik angliškai, bet ir lotyniškai. O Lietuvos tautinių švenčių proga pagieda net lietuviškų giesmių ar padainuoja dainų.

Tai didelės energijos, puikaus išsilavinimo ir gerų organizacinių sugebėjimų muzikas net tokiais paprastais ir atsitiktiniais susitikimais mokąs patraukti į savo chorą entuziastus, paklūstančius gabiam vadovui ir giedančius įvairiomis kalbomis religines giesmes. Kai reikia, jis surengia specialius koncertus pačioje bažnyčioje, kuri yra viena gražiausių visame Miami mieste.

Netektų kalbėti apie šį vienintelį vargonininką Miami mieste, jei nesupultų praėjusiais — 1973 — net kelios jo sukaktys. Gimęs jis 1908 m. liepos 19 d. Nuo jaunystės pamėgęs muziką, būdamas iš gausios šeimos, pradėjo mokytis privačiai vargonininkavimo ir, tik 15 metų turėdamas, pradėjo vargonininko profesiją.

Taigi 1973 m. suėjo jam ne tik 65-ri pensijos amžiaus metai, bet taip pat ir 50 metų nuo muzikinio gyvenimo, kuriame jis nuolat tobulinasi.

Tautinių šokių sūkury.

Nepasitenkindamas tik grodamas vargonais mažose parapijose, jis pasiruošė ir įstojo į Kauno Muzikos konservatoriją, kurioje studijavo vargonus, dainavimą, dirigavimą ir kompoziciją, tuo pačiu metu vargonininkaudamas Kauno Šv. Gertrūdos bažnyčioje ir vadovaudamas net trims chorams. Po karo patekęs Romon, specialiai muziką gilino "Musica Sacra" muzikos mokykloje, kurioje kaip tik paruošiami universitetinio išsilavinimo bažnytinės muzikos specialistai —vargonininkai ir chorų vedėjai.

Italijoje gyvenimas nebuvo lengvas, todėl Petras Steponavičius, porą metų pastudijavęs "Musica Sacra" mokykloje, 1948 m. kovo 23 d. atvyko į Ameriką, kur pirmiausia pradėjo vargonininkauti Detroite, o paskiau Pensylvanijos lietuvių bažnyčiose, kuriose tuo metu dar buvo gana ryškus lietuviškas parapinis gyvenimas. Taigi 1973 m. pradžioje jau suėjo ketvirtis šimtmečio, kai jis gyvena šiame krašte, darbuodamasis savo mėgiamoje srityje, visur gražiai reprezentuodamas Lietuvą ir lietuvius.

Prieš dvidešimt metų — 1953 m. liepos 31 d. persikėlė į Miami miestą ir pradėjo eiti vargonininko pareigas itališku vardu Gesu (Jėzaus) pavadintoje ir tėvų jėzuitų vadovaujamoje bažnyčioje. Čia ir prasidėjo jo nauja veikla, čia jis įsijungė į lietuvišką veiklą, čia jis labai dažnai, ypač tautinių švenčių metu, surengdavo lietuviams koncertus, solo programas arba duetus su sol. A. Dambrauskaite. Miami lietuvių klubas, kuriam dar rūpi ir tautiniai reikalai, Petro Steponavičiaus talka daugelį metų naudojasi, dar pasinaudoja ir dabar, juoba, kad Vasario 16-tosios progomis jo iniciatyva surengiamos Gesu bažnyčioje pamaldos su choro giesmėmis, su pamokslu apie Lietuvą ir dabartinę jos padėtį bolševikų okupacijoje. Jis pakviečia toms pamaldoms, jeigu turi progą, ten gyvenantį lietuvį kunigą, tuo metu atostogaujantį ar ten dirbantį, o jeigu tokių negauna, pasinaudoja amerikiečių jėzuitų prielankumu.

Įdomu pažymėti ir tai, kad jis yra sukomponavęs lietuviškų, angliškų ir lotyniškų giesmių, kurios chorui lengviau išpildyti ir kurios labiau išreiškia momentui pritaikytą nuotaiką. Nors savo kompozicijų jis ir nėra išleidęs (o būtų naudinga ir kitų bažnyčių vargonininkams), bet savo sukomponuotų giesmių turi didelį pluoštą.

Nuo 1973 m. liepos mėnesio, suėjus 65-riems metams amžiaus, Petras Steponavičius — populiariai ir dokumentuose vadinamas Peter Stevens — jau išėjo į pensiją, bet, tėvų jėzuitų prašomas, dar ir dabar vargonininkauja, sekmadieniais su savo gerai paruoštu choru gieda bažnyčioj, tuo patraukdamas daugelį žmoniu, net ir iš tolimesnių Miami miesto dalių tikinčiuosius. Be to, per Kalėdas, Naujųjų Metų progą, sekmadieniais gieda lotyniškas Mišias. O Kalėdų išvakarėse kasmet surengia vienos valandos specialų religinį koncertą, kas iš viso šiuo metu jau yra retenybė Amerikos katalikų bažnyčiose.

Paminėtinos Petro Steponavičiaus kompozicijos, "Maria, Mater Gratiae", "Te Deum Laudamus", priedai Didžiajai savaitei. Verbų sekmadieniui ir taip pat įvairioms progoms kompozicijos — chorui arba solistam ir chorui su solistais. Tai sudaro patrauklumą religinėmis giesmėmis katalikams, atsilankiusiems į pamaldas. Ypač malonu klausyti, kai amerikiečių choras visai gerai ištardamas lietuviškus žodžius (kartais net su žemaitišku akcentu) gieda pasigėrėtinai lietuviškai. Tai tokia naujenybė šiame turistų mieste, kokios kitur neįmanoma rasti. Ir tai tik uolaus, entuziastingo ir savo profesijai puikiai pasiruošusio muziko nuopelnas.

Šių keturių sukakčių proga — 20 metų vargonininkavimo Miami mieste, 25-rių metų gyvenimo Amerikoje, 50-ties profesinio muziko pašaukimo ir 65-rių amžiaus metų proga malonu pasveikinti Sukaktuvininką ir palinkėti jam dar ilgai nepavargti tarptautine muzikos kalba ir toliau taip gražiai atstovauti Lietuvai, lietuviams ir savo ilgas tradicijas giesmės mene turinčiai katalikų Bažnyčiai.

PLANAI IR FINANSAI

Atkelta iš 3 pusl.)

matoma jų tiekti 64,6 mil. to.

Apie žemės ūkį pranešėjas pareiškė: "Dabar žemės ūkis jau turi stiprų pagrindą. Ir ateinančiais metais bus kreipiamas dėmesys jam stiprinti. Didelio dėmesio vertas žemės technikos, trąšų naudojimas gamybai kelti".

Taip kalbėta jau daugelį metų, bet vis dar nesiliaujama daryti įvairių bandymų neva žemės našumui kelti. Šiuo metu siekiama stambinti gyvulių ūkius, pamiršus brangią pašaro ir mėšlo važmą.

Finansai

Finansų ministerio V. Garbuzovo pranešimas žymia dalimi pakartojo jau anksčiau darytąjį, liečiantį planą. 1974 m. biudžetas siekia 194 bil. rublių, tik 4,5 proc. padidintas, lyginant su buvusiais metais. Tiesioginiai mokesčiai tesiekia 16,7 bil. rublių. Netiesioginių mokesčių našta ypač slegia mažai teuždirbančius, nors giriamasi, kad 70-90 rublių teuždirbantiems būsią sumažinti tiesioginiai mokesčiai.

Finansų ministeris teigia: "Komunistų partija nenukrypstamai kelia liaudies gerovę".

Kaip gi ji tai daro? Ogi pažadais. Partija žada pakelti darbo užmokestį, bet tik 3,6 proc. Tiesa, Sibire, Vidurinės Azijos srityje, Pavolgyje, Donbase bus mokoma didesni atlyginimai ir pensijos. Visose kitose srityse užtinkame senus pažadus: bus siekiama geriau patenkinti paklausą vartojamoms ir dar geresnės rūšies prekėms, daugiau statyti. Šie pažadai seniai girdėti ir jie bus kartojami, kol tvers komunistinė santvarka.

Okup. Lietuvos biudžetas siekia 1,76 bil. rublių. Visi pajamų mokesčiai tenka Lietuvai, o apyvartos mokesčių 90,4 proc. lieka vietoje.

Lietuvos ūkinis planas ir biudžetas yra tik bendrojo plano ir biudžeto dalis, tvirtinama aukščiausioje taryboje ir skelbiama sąjunginiuose įstatymuose.

Pranešimuose okup. Lietuvos vardas net nepaminėtas. Pasiten kinta posakiu: "Bus žymiai išvystyta Pabaltijo respublikų pramonė". Kaip ji bus tvarkoma, skaitysite straipsnyje, liečiančiame Lietuvos ūkinį planą.

Pagal spalvą skaičiuojami plaukai

— Kai kurie specialistai sako, kad tankiausi yra blondinų plaukai — 150 tūkstančių. Ant brunetų galvos auga 100 tūkst., o ant rudagalvių — dar mažiau — "tik" 50 tūkst. plaukų Tačiau barzdos plaukai 56 kartus retesni, negu galvos.

MŪSŲ KOLONIJOSE

St. Petersburg, Fla

BENDROS KŪČIOS

Floridos Amerikos Lietuvių klubas gruodžio 24 d. surengė klubo nariams ir svečiams savo salėje bendras kūčias. Pradžioje klubo pirmininkas Klemas Jurgėla tarė momentui pritaikytą žodį ir, sukalbėjo maldą. Vakarienėje dalyvavo per 200 žmonių. Kūčių patiekalus pagamino klubo moterų vienetas.

Vladas Kulbokas įdomiai papasakojo apie kūčių reikšmę ir papročius Lietuvoje. Pradžioje paaiškino, kad salėje atskirai pastatytas stalas su žvake ir lėkšte simbolizuojąs partizaną, žuvusį kovoje dėl Lietuvos laisvės. Esą, gyvendami Lietuvoje manėme, kad visur tokios kūčios, kaip buvo pas mus. Būdami Vokietijoj ir dabar čia pamatėme, kad nėra nieko panašaus. Kūčių žodžio prasmė 13 amžiuje atėjusi per gudų bažnytinę kalbą, taip pat ir Kalėdos. Kūčias pažįstą ir slavų kraštai bei rytinė Lenkija. Išvardino įvairius kūčių patiekalus naudojamus slavų kraštuose ir Lietuvoje. Kūčių dieną buvo pasninkaujama. Vilniaus krašte buvę valgomi kūčių valgiai ne tik prieš Kalėdas, bet prieš Naujus Metus ir Tris Karalius, tik pastarosiose dvejose dienose nesilaikant pasninko. Religine prasme kūčios esančios atgarsis pirmųjų amžių agapės. Suminėjo kai kuriuos papročius iš pagonybės laikų. Krikščionybė dalį jų perėmusi, tik sukilnindama, sutaurindama juos ir priduodama krikščioniška prasmę, tad iš to galėjo išsivystyti ir kūčios. Išvardino visą eilę buvusių Lietuvoje kūčių papročių. Baigdamas paskaitė du Inčiūros eilėraščius, parašytus nepriklausomybės laikais kūčių proga. Bendrai, šis V. Kulboko kūčių vakarui pritaikytas papasakojimas buvo gan įdomus ir visiems dalyviams labai patiko.

Po to Adelė Navickienė pabėrė dar keletą jos išgyventų, ryšy su kūčiomis, prisiminimų.

Iškilminga kūčių vakarienė baigta kalėdinėmis giesmėmis. Jas giedojo Elenos Rūkštelienės vadovaujamas moterų sekstetas, į kurį vėliau įsijungė ir visi dalyviai.

Pabaigoje klubo pirm. K. Jurgėla padėkojo klubo moterų vienetui, paruošusiam kūčių valgius ir giedojusioms moterims. Kartu jis pranešė, kad eglutės papuošalai — šiaudinukai, kuriais čia grožimės, yra Elenos Ablekienės, gyv. Chicagoje, dovana klubui. E. Abelkienė jau antri metai be jokio atlyginimo prisiunčianti klubui tokią dovaną. Visi kūčių dalyviai, išreikšdami dėkingumą Abelkienei, smarkiai paplojo.

Kalėdų dieną, baigus pietus klube, klubo choras, vadovaujamas Alberto Mateikos, sugiedojo dvi kalėdines giesmes ir padainavo keletą dainų.

K. Gmž.

"DRAUGO" ADMINISTRACIJOS PRANEŠIMAS

Be jokių aiškinimų žinome, kad pragyvenimo lygis per keletą paskutiniųjų metų labai pasikeitė — pabrango ne tik maistas ir drabužiai, bet ir visi kiti reikmenys. Krito ir dolerio vertė bei jo perkamoji galia.

DRAUGAS iki šiol buvo pigiausias laikraštis pagal puslapių skaičių ir žinių kiekybę. Tačiau, kasmet kylant popieriaus, dažų, mašinų taisymo bei tobulinimo ir pašto išlaidoms, reikėjo kelti ir darbininkų algas, nes to reikalavo jų pragyvenimas ir šeimų išlaikymas. Nors pašto patarnavimas skaitytojams gerokai pablogėjo, bet už paštą, siunčiant dienraštį, kaina pakilo daugiau kaip 100 procentų.

Taigi manome, kad DRAUGO skaitytojai nenustebs, jei administracija nuo ateinančių metų sausio 2 d. pakels dienraščio prenumeratos kainą.

Nuo 1974 m. sausio 2 d. dienraščio DRAUGO prenumerata numatoma tokia:

CHICAGOJE, COOK APSKRITYJE ir KANADOJE po Naujų Metų DRAUGAS bus $22.00 metams.

Kitur Jungtinėse Amerikos Valstybėse — metams $20.00.

Užsienyje, išskyrus Kanadą, — $23.00.

Turime pripažinti, kad ir ši prenumeratos kaina nepadengs visų DRAUGO leidimo išlaidų. Reikės ieškoti kitų šaltinių išlaidoms papildyti, pvz. kelti skelbimų kainas, prašyti paramos iš skaitytojų prisidėti savo auka, mėginti kitais darbais paremti savo spaudos tolimesnį išsilaikymą.

Šia proga norime prašyti Gerbiamų Skaitytojų, besisielojančių lietuviška spauda, tapti DRAUGO dienraščio RĖMĖJAIS ir GARBĖS RĖMĖJAIS.

RĖMĖJAI būtų visi tie skaitytojai, kurie prie metinės prenumeratos mažiau ar daugiau paaukoja dienraščiui paremti.

GARBĖS RĖMĖJAI bus tie skaitytojai, kurie už metinę prenumeratą moka $35.00 ar daugiau, kad lietuviška spauda galėtų tinkamai išsilaikyti ir toliau plačiai informuoti tautiniais reikalais visus išsisklaidžiusius tautiečius bei jungti vienus su kitais susižinojimo priemonėmis. Juk mes žinome, kad be spaudos vieni kitus greitai užmirštumėm ir taptumėm tik išsibarsčiusiais būreliais plačiame pasaulyje.

Pasitikėdami SKAITYTOJAIS, RĖMĖJAIS ir GARBĖS RĖMĖJAIS, mes ryžtamės ir toliau tarnauti savo krikščioniškai tautai, gyvenančiai laisvuose kraštuose, ir kelti viltis pavergtuosiuose okupuotoje tėvynėje.

Visi RĖMĖJAI ir GARBĖS RĖMĖJAI bus skelbiami DRAUGO specialiuose skyriuose.

"DRAUGO" ADMINISTRACIJA

PUIKI DOVANA ŠVENČIŲ IR KITOMIS PROGOMIS

ŠV. RAŠTO NAUJOJO TESTAMENTO

ANTRA LAIDA

Išleista

LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS

Mecenatas — Prel. Juozas Karalius

Gaunama "DRAUGO" knygyne

Kaina $5.00

(Illinois gyventojai prašomi pridėti $0.50 centų mokesčiams ir persiuntimui, kitur gyvenantieji pridėkit $0.25 centus)

Naujasis Testamentas yra praktiško formato; įrištas kietais viršeliais. Vertimas padarytas gražia lietuvių kalba. Mecenato dėka laida parduodama prieinama kaina.

Gera proga visiems įsigyti Naująjį Testamentą. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

KALĖDŲ EGLUTĖ IR LAIMĖS KARALYSTĖ

L. B. Detroito lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutės renginys į Kultūrinį centrą suvedė apie 500 mažų ir suaugusių žiūrovų ir, manau, nei vienas nesigailėjo atvykęs. Visi su dideliu dėmesiu sekė vaidinimą, mokyklos choro dainas bei giesmes, vaikų žaidimus, kuriuos jie šokdami laukė ir sulaukė Kalėdų senelio. Salę puošė netoli scenos pastatyta didelė eglutė, išpuošta lietuviškais papuošalais, padarytais iš šiaudinukų. Tai Gabijos tunto skaučių nuopelnas.

Su dideliu dėmesiu visi sekėme vieno veiksmo vaidinimą "Laimės karalystė", kurį pagal Ivy Belton fantaziją iš anglų kalbos vertė, sulietuvino ir pritaikė mūsų mažųjų lietuviškai scenai Danutė Jankienė. Ji buvo ir šio vaidinimo režisierė.

Uždangai prasiskleidus gražus vaizdas miške: gyvos gėlytės, paukščiai. Mykolo Abariaus tikrai meniškai padarytose dekoracijose tolumoje matosi Gedimino pilies bokštas su plevėsuojančia mūsų trispalve. Aišku, veiksmas vyksta Lietuvos miške.

Vaidinimas nesudėtingas, bet pamokantis ir simboliškai išreikšta šviesiųjų ir tamsiųjų jėgų kova. Miško gyventojus labai gąsdino Žvaigždikis — liūdnasis princas (Agis Rugienius). Tačiau piemenukas Tomas (Darius Skiotys) sugebėjo princą atvesti į gerą kelią, atskleisdamas jam miško grožį, paukščių čiulbėjimą. Viktoro Palaikio pastangomis miške čiulbėjo lakštingalos ir girdėjome įvairių paukščių garsus. "Praregėjęs" princas metė savo medžioklinį lanką, sulaužė strėles ir susidraugavo su miško gyventojais.

Laimės karalienės rolę išpildė Paulita Abariūtė, karalystės vaikai — Darius Skiotys, Paulius Jurgutis, Violeta Doveinytė, Alma Lelytė.

Kiškiai — Eglė Baltrušaitytė, Gailutė Černiauskaitė, Vida Duobaitė, Vilija Idzelytė, Danutė Petrutytė, Vilija Smalinskaitė.

Stirnos — Rima Jankutė ir Vida Rackaitė, avinėlis —Paulius Doveinis, šarka — Nata Zarankaitė, voverytės — Laura Gražulytė, Gina Radzevičiūtė, Vitas Rugienius, Linas Udrys, grybukai — Nikutė Baužaitė, Rasa Kazlauskaitė, Janė Kazlauskaitė ir Ingrida Rackaitė.

Visi minėti miško "gyventojai" šoko ir šokinėjo scenoje. Todėl veiksmo netrūko.

Dar pažymėtinos gėlytės, kurios vaidinime atliko baleto programą. Štai tos jaunos balerinos: Audra Baužaitė, Ramunė Duobaitė, Marytė Erlingytė, Živilė Idzelytė, Asta Jurgutytė, Rasa Kutkutė, Rita Kutkutė, Liana Palaikytė, Daiva Rugieniūtė, Gina Rugieniūtė, Laima Sveraitė ir Ramona Urbonaitė.

Visos buvo aprengtos gražiais baleto rūbais. Jas scenai prirengė Danguolė Jurgutienė ir čia ji atskleidė tam tikrą dalį savo meninės fantazijos. Šokių judesiai buvo gražūs, apvaldyti, plastiški — mergaitės parodė daug lankstumo bei grakštumo. Ir čia, be abejo, mergaitės ir D. Jurgutienė įdėjo daug darbo ir pastangų. Jai ir mokyklai visi garsiai, po vaidinimo, pritarė naujų išraiškos priemonių ieškojimams.

Dar atskirai pažymėtinos dvi gėlytės — pienės Kristina ir Regina Butkūnaitės, kurios pasigėrėtinai švelniais balsais duetu padainavo Pienę (N. Vaitkevičiaus). Kaip gėlytės po baleto, taip ir abi pienės po dueto, buvo palydėtos ilgais plojimais.

Į vaidinimą buvo įjungtas ir mokyklos choras, kuriam vadovauja mok. Pranas Zaranka. Choras išpildė: Tos girelės gražumėlis (J. Čiurlionytės), Oi tu strazde, strazdeli (A. Strazdo). Ranką duok (Venckaus) ir Laimės Karalystė (K. Matekūno).

Minėtos M. Abariaus meniškos dekoracijos ir, taip pat, Jurgio Idzelio apšvietimas praturtino vaidinimo turinį.

Ir dar norėtųsi išreikšti vieną pagyrimą. Tai gyvulėlių, paukščių, grybų ir kitų miško gyventojų rūbai, kurie gražiai pavaizdavo miško gyventojus. Tai mamyčių darbas Alės Butkūnienės priežiūroje. Gėlyčių baleto rūbus mamytėms padėjo sukurti D. Jurgutienė. Dar prie įvairių scenos darbų prisidėjo Danutė Doveinienė ir Dalia Rackienė.

Po vaidinimo mokyklos choras išpildė giesmių programą, o kai kurias giesmes giedojo visa salė. Buvo giedamos: Tyliąją Naktį (J. Naujalio), Sveikas Jėzau, Kūdikėli (J. Žilevičiaus), Šventa naktis (K. Senkaus), Muškim būgnais (J. Naujalio) ir Sveikas Jėzau gimusis (J. Naujalio). Ir choras savo programą atliko gražiai, drąsiai, be priekaištų. Čia padėka priklauso Pr. Zarankai, kuris lietuviškai dainai ir giesmei nesigailėjo poilsio valandų. Jei Šv. Antano bažnyčion atklydę iš kitų miestų lietuviai žavisi bendrom visų kartu giedamomis lietuviškomis giesmėmis ir čia tik nuopelnas Pr. Zarankos.

Vėliau vaikai žaidė ratelius ir sulaukė Kalėdų senelio (Narimantas Udrys), kuris atvyko su dideliu maišu ir vaikų džiaugsmui nei vienam dovanos nepritrūko. Žaidimus pravedė mok. Aldona Milmantienė, akordeonu palydėjo Saulius Anužis.

Pažymėtina, kad visą medžiagą dekoracijoms paaukojo ir atvežė Edvardas ir Vytas Alkevičiai, statybinių medžiagų sandėlio "Alka" savininkai.

Šio vakaro proga stambesnėmis aukomis LB lituanistinę mokyklą parėmė: Pranė Balandienė, Yolanda Baužienė, dr. Kazys ir Elena Karveliai, dr. Benjaminas Kvietys, dr. Vytautas ir Vanda Majauskai, Antanas ir Elena Rašytiniai, Bronius ir Stasė Tatarūnai, dr. Otonas ir Vanda Vaitai, dr. Petras ir Laima Žemaičiai, dr. Aleksas ir Ringailė Zotovai, dr. Raimundas ir Aldona Čerškai, Stasys ir Danutė Geldžiai, Vitas ir Jurina Rugieniai, Leopoldas ir Paulina Heiningai. Šis, kad ir neilgas sąrašas, rodo jog renginys visais atžvilgiais pasisekęs.

Vl. Selenis

DETROITIEČIŲ KALĖDOS

Šiemet Kalėdų šventės priminė mums Lietuvą. Daug snigo. Sunku automobiliu pajudėti. Niekur nepardavinėja benzino nei Kūčių vakarą, nei Kalėdų dieną. Lietuviškųjų parapijų klebonai kvietė į talką vyrus atkasti sniegą aplink bažnyčią, kad lengviau būtų privažiuoti.

Šauliai ir dar kelios organizacijos rengė savo nariams Kūčias su lietuviškais valgiais, giesmėmis ir pašnekesiais.

Visose trijose lietuvių bažnyčiose vyko iškilmingos Bernelių Mišios. Šv. Antano ir Dievo Apvaizdos bažnyčiose per Mišias visi, vadovo diriguojami, giedojo tradicines Kalėdų giesmes. Šv. Petro bažnyčioje giedojo atjaunintas ir papildytas choras, Stasio Sližio diriguojamas, gražias ir naujas giesmes.

Kalėdų dieną lietuviai studentai rengė šokių vakarą Lietuvių namuose. Dalyvavo gražus jaunimo būrys. Griežė Vyt. Petraus ko orkestras. Šokiai užtruko iki vidurnakčio.

M. St.

Prie savo juostų Gražina Urbonienė, prie šiaudinukų Alicija Butkūnienė ir Danguolė Jurgutienė. Nuotr. Kazimiero Sragausko

JAUNIMO ŽINIOS

— **Studentų sąjungos suvažiavimas** Detroite lapkričio 22 - 25 d. praėjo su dideliu pasisekimu. 220 studentų suvažiavo dalyvauti paskaitose, posėdžiuose ir šokiuose. Paskutiniame suvažiavimo darbo posėdyje virš 150 studentų. Studentai gausiai taip pat dalyvavo Antano Tamošaičio, Juozo Laučkos, Viktoro Stankaus ir Alšio Rukšėno paskaitose. Didžiausias skaičius dalyvių (studentų ir Detroito visuomenės) dalyvavo Antro Kaimo pasirodyme net perpildytoje Sheraton - Cadillac Grand Ballroom salėje. Antro Kaimo vadovas A. Antanaitis parašė padėkos laišką už gražų priėmimą.

Nors virš 200 studentų gyveno viename viešbutyje visą savaitgalį, bet nebuvo jokių nemalonumų, nesklandumų bei nesusipratimų. Sheraton - Cadillac viešbučio vadovybė prisiuntė suvažiavimo rengėjams gražų padėkos laišką, kuriame pagiria kad suvažiavimas praėjo gražiai ir tvarkingai, kviesdami studentus vėl grįžti už poros metų. Detroito Convention Bureau pranešė, kad viešbutis studentų suvažiavimui davė aukščiausią įvertinimą. Paskutinę dieną viešbučio vicepreziden tė pasakė, kad ji ilgai ilgėsis studentų linksmo juko ir dainų.

— **Detroito studentų oktetas,** vadovaujamas Rimo Kaspučio, pašventins naują vardą, atlikdamas programą Jaunimo sąjungos suvažiavime Clevelande gruodžio 29 d. Studentų oktetas pasirinko vardą "Vakaro garsai". Detroitiškiai turės progą pirmą sykį išgirsti Studentų oktetą "Vakaro garsai" L. B. lituanistinės mokyklos baliuje vasario 2 d.

— **Detroito akad. skautų korp. Vytis** skyrius suruošė kalėdinius šokius, gruodžio 25 d. jaunimui. Akademikų skyriui vadovauja Algis Ratnikas, šokiams grojo Vytauto Petrausko orkestras. Prieš atvykstant į šokius, daug akademinio jaunimo keletai valandų buvo susirinkę pas Aidą Smalinskaitę ir linksmai praleido popietę.

Robertas Selenis

TRUMPAI

— **Lietuvaitės spalvotoje televizijoje.** Gruodžio 23 d. televizijos antroji stotis davė pusės valandos įvairių tautų kalėdinių giesmių programą, kurioje labai žymią dalį išpildė lietuvaitės — lietuviškas kalėdines giesmes. Lietuviškąją programos dalį išpildė Windsoro lietuvaičių kvartetas "Aušra" vad. Valės Tautkevičienės ir St. Butkaus šaulių kuopos jaunosios kanklininkės vad. Danutės Petronienės. Visos mergaitės tautiniuose rūbuose ir programą išpildė labai gerai. "Aušros" kvartetą akordeonu palydėjo Rimas Kasputis.

— L. K. moterų s-gos 54 kuopos ruošiama smagi žaidimų popietė sausio 13 d. prasidės 2:30 val. (bet ne 12:30 val. kaip buvo skelbiama anksčiau) Kultūriniame centre. Rengėjos kviečia popietėje dalyvauti visas Detroito moteris ir, taip pat, visus vyrus. Kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sausio 6 d. tuoj po 10:30 val. Mišių irgi Kultūriniame centre.

— Žurnalistų popietė įvyks sausio 20 d. 2 val. pas Anelę ir Alfonsą Žiedus, 6834 Rutland str. Pagrindinis kalbėtojas Jonas Švoba, jo istorinė tema "Ar teisingai Lietuvos valdovus vadiname kunigaikščiais". Bus meninė dalis ir kavutė. Apie dalyvavimą pranešti skyr. pirm. Vl. Seleniui tel. 293-4611.

— Dariaus-Girėno klubo visuotinas susirinkimas kviečiamas sausio 13 d. 12 val. Lietuvių namuose. Bus renkama nauja valdyba.

(sln)

NEPAPRASTA SKAIČIUOTOJA

Kartkartėmis tenka skaityti spaudoje apie žmones su nepaprastais atminties gabumais arba kitokiais gamtos apdovanojimo sugebėjimais, dėl kurių tokiam asmeniui prirašo genijaus vardą. Prie tokios kategorijos žmonių priskaitoma ir indė Sakuntala Devija, kuri pasižymėjo nepaprastais matematikos, statistikos ir elektroninės skaičiavimo mašinos gabumais.

Savo nepaprastus sugebėjimus S. Devija demonstravo Leeds universitete, Anglijoje, stebindama studentus ir profesorius. Nuostabu, kad ši 32 metų amžiaus indė visai nėra studijavusi matematikos. Nežiūrint to, ji gali konkuruoti su elektroninės skaičiavimo mašinomis, net greičiau išspręsdama komplikuotas probelmas.

— Mano tokie matematikos problemų sprendimo gabumai jau nuo pačių mažų dienų ir visus uždavinius sprendžiu intuicijos būdu, — pareiškė ši indė, kuri atvyko į Angliją, kad pademonstruotų savo gabumus aukštose mokslo įstaigose.

Taip pav. Londono Ekonomijos mokykloje ji per vieną vakarą išsprendė 23 labai komplikuotus uždavinius. Bendrai tokiam uždaviniui spręsti S. Devijai reikia apie 32 sekundes laiko. Demonstruojant savo gabumus, Leeds auditorija buvo nustebinta, kai S. Devija prašė statyti jai komplikuotesnius klausimus.

— Kodėl jūs neduodate man kąsti kietesnių riešutų? — pasakė ji. Daugumą iki šiol užduotų uždavinių ji išspręsdavo jau už poros sekundžių. Keturias sekundes jai reikėjo išspręsti uždavinį: skaitlinė 2 šešiasdešimt ketvirtame laipsnyje. Rezultatas šio sprendimo yra 20 skaitlinių skaičius ir šį uždavinį ji išsprendė greičiau už elektroninę skaičiavimo mašiną, kurios pagalba šią problemą sprendė universiteto statistikos profesorius. Tas po šio eksperimento pareiškė:

— Ji iš tiesų yra stebuklinga. Aš nežinau nė vieno kito pasaulyje, kuris galėtų ją nugalėti greičio atžvilgiu. Vienintėlis varžovas, ir tai ne visada, galėtų būti tik elektroninė skaičiavimo mašina.

A. T.

BOSTONO ŽINIOS

TARPŠVENTINĖS NUOTAIKOS

Tur būt visuose Amerikos didesniuose miestuose Kalėdų šventės sutinkamos ir praleidžiamos panašiai. Bostonas nesiskiria nuo kitų miestų. Kad ir skelbiama energijos krizė, automobilių susigrūdimas gatvėse ir prie prekybos centrų didelis, kaip ir seniau. Krautuvės užgultos daugiau nei kitais metais. Languose ir krautuvių viduje Kalėdų seneliai kviečia mažus ir didelius. Gatvėse gal kiek mažiau margaspalvių kalėdinių elektros lempučių. Nors jų yra pakankamas apšvietimas. Skubėjimas ir susigrūdimas prie pirkinių labai didelis. Niekas negali pasakyti, kad žmonėms trūksta pinigų. Pagal pirkimą, atrodo, jų yra perdaug.

Žiūrint į visa tai, trūksta tik vieno — tikros Kalėdų dvasios. Visur vyrauja biznis. Šalia to, nesaugus gyvenimas. Vitrinos, langai ir net durys net gyvenamų namų uždengiami geležiniais groteliais ar užsklendžiami keliais skląsčiais. Per Bernelių Mišias bažnyčios tuštesnės, negu būdavo seniau. Gyventojų prieauglis didelis, tik tikroji Kalėdų dvasia mažėja pas mus. Ir Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone buvo daug tuščių suolų. Rodos, dar taip neseniai buvo, jeigu kiek pavėlavai atvykti į bažnyčią, džiaugeisi gavęs joje stovėti, o kartais tekdavo net nant laiptų. To nebėra. Bažnyčia darosi per didelė, nes Kalėdų dvasia nyksta ir pas mus.

Nesakome, kad visai nebėra kalėdinės dvasios, gėrio ir taikos nuotaikų. Yra, tik tas po truputį mažėja, ir mes kažin kur tolstame. Taip buvo gera klausytis bažnyčioje, kada kunigas pamokslo kalbėjo apie Kristaus užgimimą, apie angelų skelbiamą gerąją naujieną ir jų taikos ir ramybės pasveikinimą. Visi krikščionys, visi žmonės turėtų ieškoti ne tik Kristaus užgimimo, bet ir savęs paties, kad mumyse viešpatautų taika ir ramybė.

Su tokiomis mintimis ir nuotaikomis sutikome ir praleidome Kristaus užgimimo šventę. Su giliu liūdesiu ir susikaupimu laukiame taikos ir ramybės visiems žmonėms, o ypatingai mūsų tėvynei Lietuvai ir jos žmonėms, kad iš ten pasitrauktų oku pantas, o lietuviai kartu su visu pasauliu galėtų džiaugtis angelų skelbta taika ir ramybe.

P. Ž.

LIETUVIAI MISIOSE IR TELEVIZIJOJ

Šv. Kalėdų dieną Bostono arkivyskupas kard. Humberto Madeiros atnašavo šv. Mišias, kurios buvo transliuojamos televizijos WNAC — 7 stoties ir WMTM — 8 stoties. Per Mišias giedojo Brocktono Šv. Kazimiero parapijos choras, kuriam vadovauja komp. Julius Gaidelis. Solo giedojo vilnietė lietuvaitė iš Varšuvos Onutė Aleksaitė, kuri čia gilina dainavimo studijas. Labai gražiai skambėjo choro ir solistės giesmės. Labai džiugu, kad lietuviai gali pasirodyti milijonams amerikiečių.

KALĖDOS PER RADIJĄ

Lietuvių radijo valandos Laisvės Varpas vedėjas Petras Viščinis Kalėdų dieną davė visos valandos kalėdinę programą. Joje girdėjome sveikinimus ir linkėjimus: Lietuvos atstovo Washingtone Juozo Kajecko, vyskupo Vincento Brizgio., LB centro valdybos pirm. J. Gailos ir kitų. Be to, apie Kalėdų prasmę kalbėjo kun. Vyt. Bagdanavičius ir kun. Jonas Borevičius, S.J., abu iš Chicagos. Visa valandos programa buvo skirta grynai Kalėdoms ir be skelbimų. Įvairūs choro rai giedojo kalėdines giesmes.

Žinoma, ši programa buvo galima tik dėka Jozepinos Volungevičiennės ir sūnų Alberto ir Prano, gyvenančių Miltone. Jie visi apmokėjo visą tą programos laiką. Tai labai gražus ir sveikintinas Volungevičių darbas. Būtų gera ir labai gražu, kad įvairioms didesnėms bažnytinėm ir tautinėm šventėm atsirastų mecenatai, kaip Volungevičių šeima. O juk turime ir gana pasiturinčių lietuvių, tik reikia jų gerų norų.

BOSTONO JAUNIMAS SUVAŽIAVIME

Lietuvių jaunimo suvažiavime Clevelande, kuris įvyko gruodžio 28-31 dienomis, Bostono apygardą atstovavo: Marius Žiaugra ir Jurgis Lendraitis — Bostonas, Jonas Bilkevičius — Brocktonas, Aurelija Palubeckaitė ir Povilas Norkevičius iš Worcesterio.

BE FAUSTO KIRŠOS

Sausio 5 d. sueina dešimt metų, kai mirė šviesios atminties rašytojas poetas Faustas Kirša.

MIRĖ ŠARKIO ŽMONA

Buv. pasaulio sunkaus svorio čempiono Juozo Žukausko, vėliau pasivadinusio Jack Sharkey, žmona mirė. Jie gyvena Exeter, N. H.

SUDEGĖ MAIRONIO PARKAS

Kalėdų naktį, kada vieni šventė Kristaus užgimimą, sudegė Maironio parkas iki pat pamatų. Tame parke ir Bostono lietuviai yra darę parengimus ir praleidę kitus parengimus.

ŽURNALO KOMPLEKTAS TELPA CIGAREČIŲ DĖŽUTĖJE

Nustatyta, kad paprasčiausias ir pigiausias metodas — mikrofotografavimas. Šis metodas nuolat tobulinamas. Vieną standartinį teksto puslapį jau galima sumažinti 150 ir net 500 kartų.

Anglų mokslinio - techninio žurnalo redakcija kartu su tradiciniu popieriniu žurnalo leidiniu bibliotekoms, knygų saugykloms, valstybinėms įstaigoms ir tyrimo centrams ėmė siuntinėti savo žurnalo mikrofilmus. Visas žurnalo numeris (apie 100 puslapių) telpa viename 10x15 cm negatyve, kuris įdedamas į voką, ant kurio užrašomas leidinio pavadinimas ir numeris.

Tokio žurnalo visų metų komplekstas yra didesnis už cigarečių dėžutę.

jm

Detroito skelbimai

PETRAS PUTRIUS

Dažo — Dekoravimas — Taiso Kambarius Verandas Garažus Įdeda "Plaster Board". Visų rūšių grindų ir sienų plytelės.

12737 Grandmont Rd., Detroit Mich. 48227 — Tel. VE 8-4064

PLOKŠTELĖS, GAUNAMOS "DRAUGO" ADMINISTRACIJOJE

Plokštelės pavadinimas	Artistai		Kaina
ANOJ PUSĖJ NEMUNĖLIO	Dainos į plokštelę įrašytos Lietuvoje		$5.00
AURELIA	A. Jūrate Paukštelis	(Stereo)	$5.00
DAINOS	Aldona Stempužienė	(Stereo)	7.00
		(Mono)	6.00
DAINOS LIETUVAI	Salomėja Čerienė		4.00
GINA ČAPKAUSKAS dainuoja		(stereo)	6.00
LABĄ RYTĄ	New Yorko Lietuvių vyrų choras "Perkūnas		
	Choro vadovas V. Strolia	(Stereo)	6.00
LIETUVIŠKA KAMERINĖ MUZIKA	Izidorius Vasyliūnas, 2 pl.		$15.00
LIETUVIŲ TAUTINIAI ŠOKIAI	(Išleido L. Bendr. Kultūros Fondas)	(Stereo)	5.00
		(Mono)	4.50
LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIOS VATIKANE PAŠVENTINIMO ĮSKILMĖS	(Išleido Liet. Vyčiai)		5.00
OI. TOLI. TOLI...	Philadelphijos Lietuvių choras "Viltis"	(Stereo)	6.00
JŪREIVIŲ KELIAI	Modernūs kūriniai, atliekami Tamošiūno orkestro ir solistų		5.00
RADIO VAKARUŠKININKĖS DAINUOJA	(S. Barcus)		4.95
SVAJONIŲ ŽEMĖ	N. Ščiukaitė		$6.00
ŠILUVOS MARIJOS KOPLYČIOS PAŠVENTINIMO IR RELIGINIO KONCERTO MOMENTAI			5.00
ŽIRGINĖLIAI			5.00
DAINOS	A. Trečiokas		5.00
GRĮSIM, GRĮSIM	Kvartetas Viltis	(Stereo)	5.00
AKVARELĖ	Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys		6.00
ŽIBURĖLIS	Lietuviškos lengvos muzikos rinkinys		6.00
MUZIKA FRANZ LISZT	Pianistė Julija Rajauuskas	(Stereo)	6.00
KETURI AUTORIAI: Poezija ir proza:	III-sis		5.00
LITERATŪROS VAKARAS	IV-sis		5.00
SEK PASAKĄ	Laima Rastenytė		5.00
RINKINYS 25	A. Dvariono muzika		5.00
26	A. Šabaniauskas dainuoja		5.00
27	P. Dėdė-Graužinis-Volteraitė		5.00
28	Karo muz. orkestras ir kit.		5.00
		(Mono)	5.00
L. T. M. ANSAMBLIS "ČIURLIONIS 30"	. . . . .		10.00
LIETUVIŲ KOMPOZITORIŲ DAINOS	Stasė Klimaitė	(Mono)	5.00
LIETUVIŠKOS GIESMĖS	Algerd Brazis ir Žibuoklės	(Stereo)	$5.00
LIETUVOS SENOS IR NAUJOS DAINOS	Lietuvos Valstyb. Radio Ansamblis	(Stereo)	5.00
LIETUVOS ATSIMINIMAI (Jubiliejaus proga)	Brazis, Žibuoklės, Juodytė	(Stereo)	5.00
MES ŽENGIAM SU DAINA	New Yorko Vyrų oktetas	(Stereo)	5.00
MANO ATSIMINIMAI LIETUVOS	L. Juodytė ir gitara	(Hi-fi)	5.00
DAINUOJAM SU LEONE	L. Juodytės dainavimas	(Hi-fi)	5.00
DAINOS IR ARIJOS	Janina Nomeikaitė-Armonienė	(Stereo)	5.00
VASARIO 16. LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS 50 METŲ MINĖJIMAS	L. Stukas, Žibuoklės, Rūtos ir parapijų ansambliai	(Stereo)	5.00

(Illinois valstybės gyventojai prie tų kainų pridėkite 5% taksų mokesčiams ir 25 centus persiuntimui.)

Užsakymus siųskite: DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

SPAUDOS DARBUOTOJAS PR. ALŠĖNAS

45 metai plunksnos tarnyboje

JONAS KARKA

Kanadoje gyvenantis Pranys Alšėnas į spaudos darbą įsitraukė būdamas 18 metų amžiaus, 1929m. paėmęs plunksną, jos nepadėjo ligi šių dienų. Pradžioje rašė korespondencijas, vėliau straipsnius, pagaliau ir knygas. Būdamas vyresnio amžiaus, jis įstengė neakivaizdiniu būdu Ped. lituanistikos institute baigti literatūros studijas.

Per 45 metus jis parašė apie 7000 straipsnių įvairiausiomis temomis. Buvo išleistas jo publicis tinių straipsnių rinkinys "Maži žodžiai apie didelius darbus". Gal vertingiausias įnašas — jo paruošta ir 1967 m. J. Bachuno išleista 394 pusl. studija "Martynas Jankus". Yra rašęs daugeliui laikraščių. Laimėjo "Draugo", Argentinoj leidžiamo "Laiko", Australijos "Tėviškės Aidų", "Lietuvių dienų" premijas už tinkamai paruoštus reportažus.

Dėmesio verti jo gausūs rašiniai kanadiškoje bei angliškoje spaudoje. Vargiai jau kuris kitas lietuvis laikraštininkas yra daugiau paskelbęs ten rašinių, kaip Pr. Alšėnas. Taigi jo nuopelnai, supažindinti svetimuosius su Lietuvos byla, yra labai dideli.

Per eilę metų jo rašiniai buvo skelbiami torontiškiame "The Telegram", Montrealyje leidžiamame "The Ensign", Toronte ir kitur leidžiamuose: "Daily Star", "The Globe Mail," "The Gazette" ir kitur. Jis vykusiu būdu polemizavo su "Pravdos", "Izvestijos" laikraščių bendradarbiais.

Pranys bendradarbiavo ukrainiečių leidžiamame politiniame žurnale "The New Review", kurio redaktorius McGill, artimas bendradarbis prof. dr. Oleg Pidhainy — jo bičiuliai.

Pr. Alšėno rašiniai bei laiškai pasiekė Popiežių Joną XXIII, Kanados ministerį pirmininką J. Diefenbakerį, įvairius kitus politikus, šveicarišką žurnalą "Schweizer Illiustrierte Zeitung", katalikų savaitraštį "Our Sunday Visitor" ir daugybę kitų.

Pranys Alšėnas yra rašęs ir ieškojęs kenčiančiai Lietuvai draugų ne tik anglų tarpe. 1962—63 m. jis buvo suėjęs į tikrai artimus ryšius su ukrainiečiais, kurių tėvynė taip pat pavergta, kaip ir mūsų.

1962 m. didelė dalis laisvojo pasaulio ukrainiečių spaudos, kaip: dienraštis "Amerika", spausdinamas Philadelphijoj, "Ukrainski Wisti", leidžiamas Neu Ulm-Donau, Vokietijoj, "Vilne Slovo" — Toronte, Kanadoj, o taip pat jų politinis žurnalas anglų kalba "The New Review", leidžiamas Toronte, atspaudė žinomų ukrainiečių veikėjų: prof. J. I. Sandul ir prof. Semen A. Pidhainy straipsnius ir įsidėjo nuotraukas mūsiškio spaudos darbininko Pranio Alšėno, iškeldami jo draugiškumą ukrainiečiams laisvajame pasaulyje.

Ukrainiečiai Pr. Alšėnui dėkingi už atspausdintus straips-

nius apie Ukrainą ir ukrainiečius lietuviškojoj spaudoj, pabrėždami, jog tai "Litovski drug Ukrainciv" (lietuviškas ukrainiečių draugas). Ta proga ukrainietiškoji spauda išreiškė itin palankių žodžių visiems lietuviams ir Lietuvai, linkėdami sulaukti greitos laisvės, o taip pat — keldami lietuvių ir ukrainiečių artimesnio bendradarbiavimo reikalą ir reikšmę.

Charakteringas buvo prof. S. A. Pidhainy pasikalbėjimas su Pr. Alšėnu anglų kalba žurnale "The New Review", pavadintas: "Naktį sargas — dieną žurnalistas ir knygų autorius". Jame Pranys Alšėnas visu ryškumu iškelia Lietuvos tragediją, nurodydamas, kad, ryšium su bolševikų okupacija, Lietuva neteko apie 700.-000 geriausių savo sūnų ir dukterų, kas sudaro apie 23 proc. viso krašto gyventojų. Jie buvo išžudyti arba išvežti Sibiro nežinion. Gi žurnalas "The New Review", kaip ir mūsiškis "Lituanus", siuntinėjamas laisvojo pasaulio vyriausybių nariams, Kanados ir Amerikos kongreso ir senato atstovams ir kitiems politikos bei mokslo žmonėms.

Pranio Alšėno ir kitų tautiečių ambasadoriavimo dėka keliai į bendradarbiavimą praskinti ir praplatinti. Tereikia, kad į tai atkreiptų dėmesį mūsiškiai laisvės kovų veiksniai bei lietuviškoji bendruomenė. Šie keliai neturi būti užleisti — užželdinti, nes Tė vynės vadavimo fronte — mums niekad nebuvo ir nebus draugų perdaug.

Gi ukrainiečiai— galės būti mums labai nuoširdūs draugai ir puikūs bendros kovos prieš raudonuosius sąjungininkai. Jie ir skaičiaus atžvilgiu — gana gausūs. Nekalbant apie jų gausumą pavergtoj Ukrainoj, ukrainiečių itin daug ir laisvajame pasaulyje. Kanadoj jų priskaitoma per 500.000, o JAV-bėse — daugiau 1000.000.

Keturiasdešimt penkerių metų pastangos nemenkos, o ir vaisiai našūs. Pr. Alšėnas per tą laiką užsitarnavo garbingo lietuviškos spaudos darbuotojo vardo, ir todėl šios sukakties proga reikia jį visiems tautiečiams nuoširdžiai sveikinti.

PADEDA PALESTINIEČIAMS

JAV-bių pagalbos organizacija "Catholic Relief Services" 1973 m. paskyrė daugiau kaip 300.000 dolerių pagelbėti vietiniam Palestinos gyventojam. Ta pati Amerikos katalikų organizacija Jeruzalėje veikiantiem palestiniečių vaikų našlaitynam, aklųjų, senelių ir kitų invalidų prieglaudom, ligoninėm ir mokyklom išdalino daugiau negu du milijonu svarų įvairių maisto produktų.

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Kur Žmonės Savi

Marquette Parke 7 kamb. 1½ aukšto namas su garažu. 30 p. lotas 2 vonios. Gazu šildymas. $19,600.

Marquette parke — Štai gražus beveik naujas namas. 2 miegami. Įrengtas beismentas. Gazu šildymas centr. oro vėsinimas. Karpetai. 1½ vonios. Garažas. Turime raktą. $26,500.

Arti mūsų visų — Modernus 12 metų mūras. Įrengtas beismentas Garažas. Karpetai. $21,700.

Marquette Parke 1½ aukšto namas. Vienas modernus butas su 3 mieg. ir kitas aukštai tinka viena didelei arba dviem artimom šeimom gyventi. $21,500.

4 butų, gražus mūras, arti vienuolyno, naujas gazo šildymas, alum. langai, karpetai, 3 auto mūro garažas. $42,000.

Tvirtas apartmentinis mūras arti Kedzie, pora blokų nuo parko, naujas gazo šildymas, švariai nudažytas. $16,000 pajamų. Kaina $69,000.

Platus vertingas lotas. Marquette pke, prie mokyklų. Kaina $9,900.

VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av. HE 7-7200

Nepaprastas pirkinys. Modernus bungalow dinka bet kuriai šeimai. Geriausia vieta Marquette pke. Tuojau galima kraustytis. Sumažinta kaina visu ketvirčiu jo vertės, kadangi reikia skubiai parduot. Nedelskite.

Insurance — Income Tax
Notary Public

ŠIMAITIS REAL ESTATE
2951 W. 63rd St., 436-7878

DRAUDIMAI — INSURANCE
Namų, mašinų, sveikatos ir gyvybės

Namų pirkimas bei pardavimas.

Butų nuomavimas.

BUD'S REALTY
BALYS BUDRAITIS
4369 S. Archer Avenue
Tel. 254-5551

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave. Chicago, Ill., 60632, tel. YA 7-5980

MOVING

SERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

2047 W. 67th Place — WA 5-8063

HEATING CONTRACTOR
Įrengiu mieste ir užmiesty naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymui pečius, air conditioning ir vandens bollerius. Dirbu greit, sąžiningai ir garantuotai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
4444 So. Western Ave.
Chicago, Ill. 60609
Tel. VI 7-3447

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos Radijai.
Stereo ir oro vėsintuvai.
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St — Tel. 776-1488

PLUMBING & HEATING
24 hour service
PR 9-2955
H. EVANS

JEIGU JUMS REIKIA GRAŽIŲ VIZITINIŲ KORTELIŲ, kreipkitės į "Draugą", kuris spausdina tokius dalykėlius gražiai, greitai ir prieinama kaina.

DRAUGAS
4545 West 63rd Street
CHICAGO, ILLINOIS 60629

Platinkite "Draugą".

REAL ESTATE

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų valdymas — Income Tax — Notariatas — Vertimai
APDRAUDŲ AGENTŪRA

BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 S. Kedzie Ave., PR 8-2233

5 butai ir maisto krautuvė — 6 kamb. butas, 3 po 4 kamb. ir 3 kamb. butas. Apyl. 33-čios ir Lituanica. Kreiptis tel. YA 7-0087

MISCELLANEOUS

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Šerų prekių didelis pasirinkimas. Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, doler. certifikatai, maistas, akordeonai
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. — WA 5 - 2787

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street,
Chicago, Illinois
TEL. 424-8654

Įvairių prekių pasirinkimas motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI IR AUTOMOBILIAI
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
V. Valantinas

ŠIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
Tvarkingai patarnauja visais Real Estate reikalais. Be to čia veikia Notariatas, daromi ir liudijimai, vertimai, užpildomi pilietybės pareiškimai ir įvairūs blankai.
4259 S. Maplewood—CL 4-7450

NAMŲ APŠILDYMAS
Taisau senus ir įdedu naujus pečius. Pigiai išvalau ir alyviniu perdirbu dėl judų. Įdedu vandens šildytuvus
A. BANYS — 447-8806

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS, tel. RE 7-5168

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas įvairių atstumų
823 WEST 34th PLACE
Tel. FRontier 6-1882

GĖLĖS
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms
2443 W. 63rd St., Chicago, Illinois
TEL.: PR 8-0833 — PR 8-0834

DĖMESIO

Radio programa

★

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausių pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

HELP WANTED — VYRAI

FOREMAN — PAINT SPRAYER
Expd. in supervision of paint line.
Tel. 722-1500
2900 W. Caroll Ave.

PUNCH PRESS
SET-UP AND OPERATE
For plant in Carpentersville
GLOBER MFG. COMPANY
Tel. — 252-0060

BUTCHERS & TRIMMERS
Day work.
Skilled or will train.
Apply in person.
L & L PROVISION
527 West 41st St.

MEN
FOR PERMANENT SALES POSITION
Established territory guaranteed salary and commission. Sales experience helpful but not neccessary as those selected will be trained and paid while learning. Good future for the right men.
For interview call: 312-742-1832
or write P.O. Box 416, Elgin, Ill. 60120

MACHINIST
Join a progressive team. If you have 2-3 years of shop experience and are able to read prints.
CALL 248-3810
NOW
for interview
M P L - SOLO PAK

HELP WANTED — MOTERYS

Vending Hostesses
No experience necessary
$2.66 hr. to start
Good Benefits
Schaumburg Hrs: 8-12:30 p.m.
O'Hare - 6-2:30 p. m.
Palatine - Hrs: 6-2:30 p. m.
TEL. — 593-8300

GENERAL OFFICE
Must be good typist. Age not important. Must like to work with figures. Paid benefits.
Call MRS. GENOE
After 5 P. M. at
DI 8-1097 or LI 9 1525

GENERAL OFFICE
Neighborhood girl for lite typing & Answering Phones. Full time position 9-5 $110 week to start
Apply or call 275-8884
(Vic. Peterson/Calif.)

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

IŠNUOM 2½ kambariai. Pageidaujama vidutinio amž. vyras. Arti Western Electric. Skambint po 5:30 v.v.
247-6309

DĖMESIO

MAŽA LIETUVIŠKA DOVANA

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai iškabinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevėsuotų Jūsų namuose.

Tokios vėliavos kainuoja po 1 dol. (reikia pridėti 5 centus mokesčių ir 25 centus už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite: "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street. Chicago, Ill. 60629.

Apsimoka skelbtis DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

REMKITE "DRAUGĄ"

DĖMESIO!
FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO HALSTED STREET TEL. CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO IR STEREO APARATŲ. PARDAVIMAS IR TAISYMAS.
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI.

KAIP SUŽINOTI, KAS MELUOJA, KAS NE

Žmogus myli tiesą ir neapkenčia melo. Žmonės lengviau atleidžia kitas ydas ir visokius "paklydimus", bet neapkenčia melo, suktybės, apgaulės. Melas parodo žmogaus prastą charakterį, bailumą — tai yra pigus būdas išsisukti nuo atsakomybės. Iš žmogaus, kuris meluoja, galima visko laukti. Jeigu sugavai žmogų vieną kartą meluojant, tai nebenori tikėti ir kitą kartą.

Visi žino, kas yra Watergate byla. Visi nori sužinoti, kas iš tikrųjų įvyko. Vieni vienaip sako, kiti kitaip. Kas sako tiesą ir kas meluoja? Visi bus girdėję, kad kriminalinėse bylose policija vartoja tam tikrus aparatus, angliškai vadinamus "Lie detector", kurie parodo, ar nusikaltėlis meluoja ar tiesą sako. Vienas vyras sakydavo, kad geriausias "lie detector" esanti jo žmona. Jis negalįs meluoti, nes jo žmona visados jį sugaunanti.

Kuo remiasi tie aparatai?

Aparatai "Lie detector" dažniau vadinami "Polygraph". Yra tokia draugija, vadinama "American Polygraph Association", turinti apie 1000 narių. Tos draugijos pirmininkas Richard Paterson sako, kad šitas aparatas, poligrafas, 95 nuošimčiais yra visiškai patikimas ir nėra jokios kliūties, kodėl jis negalėtų būti vartojamas Watergate byloje. Sunkumas yra tik tame, kad dar nedaug yra patyrusių specialistų, profesionalų, kurie moka tinkamai naudoti šį aparatą. Buvo patarta, kad senatorius Samuel Ervin (D., N.C.) leistų vartoti poligrafą Watergate byloje. Jis atsisakė ir pavadino jį tik "ragano burtais" XX-tame amžiuje. Dabar Amerikoje yra apie 1200 profesionalų, kurie moka poligrafą vartoti.

Įdomu yra tai, kad meluojant žmogaus kūno veikimas yra kitoks. Pasikeičia kraujo spaudimas, kvėpavimas, odos drėgmė. Poligrafas gali parodyti iki 20 kūno pasikeitimų.

Jau senieji kiniečiai žinojo kai kuriuos melo reiškinius: meluojant burnos sekrecija arba seilių kiekis burnoje sumažėja. Įtariamam duodavo ryžių valgyti. Esant mažiau seilių, išspiauti ryžiai būdavo daug sausesni. Arabijos beduinai, norėdami ištirti melagį, duodavo jam laižyti šiltą geležį. Mažas seilių kiekis ant geležies rodydavo, kad meluoja.

Moderniški poligrafai

Prieš 50 metų vienas policininkas Berkeley mieste, Californijoj, išrado poligrafą. Aparatas užregistruoja apie 20 kūno reakcijų, kurios kompiuterių yra analizuojamos ir įvertinamos. Poligrafas neparodo absoliučios tiesos, bet parodo, ką tyrinėjamas žmogus tiki esant tiesa, tada jo sąžinė yra rami ir nėra reakcijų kūne.

Kur daugiausia vartoja poligrafą

Daugiausia vartoja fabrikai priimdami darbininkus, didelės krautuvės priimdamos pardavėjus, nes jiems labai svarbu gauti sąžiningus darbininkus. Bankai ypač sijoja savo patarnautojus, kurie turi dideles pinigines apyvartas. Tie savininkai ir valdytojai mums sako, kad yra tokių, kurie nori patekti į kokią įstaigą ar įmonę jau iš anksto numatytu tikslu, kad galėtų lengviau vogti, sukti, apgaudinėti. Valdžios įstaigos labai plačiai vartoja poligrafus. Taigi, poligrafų ar "lie detectors" vartojimas vis didėja ir didėja.

Pastebėta, kad žmogui meluojant pasikeičia jo balso vibracija, laikysena, nuotaika ant juostelės galima padaryti balso nuotrauką, ją saugoti ir reikalui esant patikrinti. Yra panaši kreivoji kaip ir ant kardiogramos. Mes iki šiol nemanėme, kad žmogaus sielos veiksmas, sąžinė, taip atsispindi kūno funkcijose arba veiksmuose. Dabar lengviau suprantame, kad džiaugsmas, sielos ramumas yra kūnui kaip koks balzamas, sąžinės neramumas ar graužimas yra kaip kokie nuodai visam kūnui.

Baigdami pridėsime, kad poligrafas ir PSE dar atranda pasipriešinimų. Kiti jaučiasi kiek paženklinti, kad netikima jų tauru mu, jų žodžiams, kad reikia aparatų įrodyti jų dorybėms. Kai kas mano, kad tokių aparatų vartojimas yra prieš žmogus laisvę: visados reikia prileisti, kad žmogus yra teisus, kol neįrodysi jo nusikaltimo.

Kiti dar mano, kad aparatai dar nėra pakankamai moksliškai ištirti, kad dar pasitaiko klaidų, ir todėl su jų masiniu vartojimu reikia atsargumo.

J. Venckus, SJ

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

Kauno 1972 m. demonstracijų metu tarp kitų plakatų buvę tokie: "Žydai atgavo laisvę, dabar mūsų eilė", ir plakatas, raginęs Lietuvos jaunimą atsisakyti tarnauti Raudonojoje Armijoje.

KGB tebetęsiąs suėmimus ir tardymus ryšium su 1972 m. demonstracijomis Kaune. Esą 1973 metais Vilniuje ir Kaune buvę areštuoti 23 studentai. Jie laikomi KGB kalėjime. Į visus apie juos pasiteiravimus, KGB agentai teatsaką, kad tardymai dar nebaigti.

— —

Specialioje psichiatrinėje klinikoje esąs uždarytas lietuvis skulptorius. Tai įvykę 18 mėnesių po jo susitikimo su JAV ambasados tarnautoju Maskvoje. Skulptorius prašęs ambasados pagalbos jam išemigruoti į JAV pas savo motiną.

Nervų sistemą suardą vaistai tu rėję būti įšvirkšti Kudirkai. Tačiau gydytojas atsisakęs tai padaryti ir vyriausias Vilniaus psichiatras dr. Gutmanas buvęs atleistas iš darbo. (E.)

STUDIJŲ SAVAITĖ

Paryžiaus arkivyskupui kardinolui Marty vadovaujant, iškilmingomis koncelebratinėmis Mišiomis buvo baigti 25-sios Prancūzijos katalikų intelektualų studijų savaitės darbai. Visą savaitę Prancūzijos katalikai intelektualai teologai, filosofai, ekonomistai, socialogai ir kitų mokslo šakų atstovai buvo susitelkę prie temos: "Ką reiškia būti krikščioniu šiandien?". Atsakant į šį klausimą buvo plačiau nagrinėjamos pluralizmo, ekumenizmo, sekularizmo ir kitos problemos.

Velionio gen. Povilo Plechavičiaus karstas šv. Kryžiaus parapijos bažnyčioje 1973 m. gruodžio 22 d. Nuotr. Vyt. Račkausko

Vienos Kardinolas Arkivyskupas
FRANZ KOENIG
apie V. Bagdanavičiaus knygą
THE CULTURAL WELLSPRINGS OF FOLKTALES
rašo:

"Kaip religijos istorijos specialistas aš galiu paliudyti apie šio rinkinio įdomumą ir svarbą mokslininam šios srities darbui. Jūsų aiškinimai yra išimtinės vertės."

Ši knyga yra vertinga priemonė supažindinti kitataučius su senąją lietuviška kultūra.

Apie tai Kardinolas rašo:

"Žvalgydamasis po jūsų knygą kiekvienas ras, kad Mircea Eliade's pareiškimas jog lietuviška tautosaka yra turtingiausia Europoje, pasitvirtina."

Knyga gaunama Drauge. Ji kainuoja $ 6.00.

Kūčios Lietuvių sodyboje. Dešinėje matyti dr. J. Adomavičius. Nuotr. A. Gulbinsko

MŪSŲ KOLONIJOSE

Hot Springs, Ark.

BENDROS KŪČIOS

Kūčių dienos popietę Hot Springs lietuviai rinkosi į Šv. Jono bažnyčios parapijos salę bendrom kūčiom, kurias ruošė LB apyl. valdyba. Susirinko per 70 asmenų.

Baltos staltiesėlės, tautinių spalvų žvakės originaliose žvakidėse, pušų šakos ant stalų papuoštos lietuviškomis žvaigždutėmis teikė salei jaukumo bei iškilmingumo. Centre salės lietuviškais šiaudinukais papuošta eglutė ,o šalia jos stalas su Kalantos nuotrauka, skirtas žuvusiems partizanams.

Prieš pradedant kūčių vakarienę, valdybos pirm. Petras Balčiūnas tarė įžanginį žodį ir sukalbėjo maldą. "Tyliąją naktį' garsams aidint, jaunosios Hot Springs lietuvaitės Rasa Jucaitė, Vida Sakevičiūtė ir Vida Šmaižytė įnešė vainiką, žvakidę bei plotkeles ir padėjo ant stalo, skirto žuvusiems už laisvę. Uždegusios žvakes, mergaitės laužė plotkeles ir dalinosi su visais vakarienės dalyviais.

Ant kūčių stalo netrūko nė vieno tradicinio valgio. Viskas buvo skaniai ir gerai darbščių šeimininkių paruošta. Tos įspūdingos vakarienės organizatorė, tai nenuilstanti Liucija Gudelienė su savo padėjėja Vida Sakevičiūte. Nuoširdžiai dirbo šeimininkės Br. Andrašiūnienė, P. Balčiūnienė, V. Bagdanavičienė, J. Cibulskienė, O. Dambrauskienė, E. Mazoraitienė, L. Sakalienė, Br. Skardžiuvienė, M. Šlegaitienė ir O. Šneiderienė.

Joms visoms didelis ačiū. Stalus paruošė D. Garbonkienė su S. Šmaižiene. Savo darbo žvakides paskolino Petras Šmaižys, nesenai su šeima atsikėlęs iš Chicagos. Stalų papuošimui iš šiaudinukų padarytas žvaigždutes pagamino Stasė Jucienė ir Rasa Šmaižytė. Muzikinę kūčių dalį tvarkė Valdas Jucas.

Hot Springs lietuviai labai dėkingi LB valdybai už tokias jaukias kūčias. Valdybą sudaro: pirm. P. Balčiūnas, vicepirm. T. Dambrauskas, sekr. P. Stakauskas, ižd. ir parengimų vadovės L. Gudelienė ir stud. V. Sakevičiūtė.

TRUMPAI

— Lietuvių radijo valandėlė, girdima kartą per mėnesį, gruodžio 23 d. transliavo kalėdinę programą visą valandą. Jos pirmininkas Petras Balčiūnas, muzikinis vadovas Jonas Zdanius, technikinį darbą atlieka Valdas Jucas.

— Hot Springs lietuviai gali didžiuotis — City Hall vestibiulyje stovi išdidi, lietuviškais šiaudinukais papuošta, eglutė, garsindama amerikiečių tarpe Lietuvos vardą. Tai J. Zdanienės ir L. Gudelienės nuopelnas. Jau antri metai, kai jos atlieka tą ambasadorišką darbą. Šiais metais joms talkininkavo P. Balčiūnas ir P. S. Šmaižiai. Lietuviškieji šiaudinukai, tai Hot Springs moterų darbas. Susirinkusios L. Gudelienės namuose jos karpė, varstė, net sutartinę užtraukdamos.

First Federal Savings vitrinoje visą gruodžio mėnesį buvo išstatytos lietuviškos lėlės.

— Hot Springs High School, kurioje mokosi 1500 mokinių, jų tarpe tik pora lietuvių, buvo išstačiusi įvairių tautų eglutes. Mokinės Rasos Jucaitės lietuviškais šiaudinukais papuošta eglutė laimejo pirmąją vietą.

S. Š.

A. † A.
GENEROLUI PLECHAVIČIUI mirus,
jo seseriai p. E. LEGECKIENEI, dr. LEGECKUI ir šeimai reiškiame nuoširdžią užuojautą.

M. Trumpauskienė
ir dukros Janina, Beata, Ramutė

A. † A. Aleksandrui Pukščiui
Lietuvoje mirus, sūnui ROMANUI su šeima reiškiame giliausią užuojautą ir kartu liūdime.

Veronika Mašiotienė
Vytautas ir Gražina Vitkauskai
Romas ir Baniutė Kronai

A. † A.
Generolui POVILUI PLECHAVIČIUI mirus,
jo seseriai PRANEI BALANDIENEI ir šeimai reiškiame gilią užuojautą.

Ona Sirgėdienė
Ada ir Vacys Leliai
Vita ir Ben. Neverauskai

A. † A. Agnieška Gelzaines
WALAUSKAITĖ

Gyveno 4637 S. Troy Street, Chicago, Illinois.

Mirė gruodžio 31 d., 1973, 10:13 val. ryto, sulaukus senatvės.

Gimė Lietuvoje, Šiaulių apskr. Amerikoje išgyveno 60 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime 2 sūnūs John, marti Gertrude ir Leonard, marti Bonnie, 6 anūkai: Robert su žmona Maryann, Leonard Jr., Gloria Gerald, Daniel ir Laura, 2 proanūkai ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Brighton Parko Moterų Klubui ir Chicagos Liet. Našlių Našliukių ir Pavienių Draugiškam Klubui.

Kūnas pašarvotas Eudeikio — D. Gaidas ir G. Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks penktad., sausio 4 d. iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Liet. Tautines kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Sūnūs, marčios, anūkai ir proanūkai.**

Informacijai skambinti tel. 523-0440 arba YA 7-1138.

A. † A. MARY FILIPOWICZ
Pagal tėvus Milasevicz

Gyveno 17 West 280 Hillside, Hinsdale, Illinois. Anksčiau gyv. Chicagoje, West Side.

Mirė gruodžio 31 d., 1973, 9:30 val. vak., sulaukus 85 m.

Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 70 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime 3 dukterėčios Elizabeth Chmelik su vyru Jerry, Ann Warburton ir Marie Smith, 2 sūnėnai Alex Miller ir dr. Walter Phillips su žmona Helen ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas ketv., 2 val. popiet Lack - Lackawicz koplyčioje 2314 W. 23 Place.

Laidotuvės įvyks penkt., sausio 4 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Aušros Vartų parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Prašome nesiųsti gėlių.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Dukterėčios, sūnėnai ir kiti giminės.

Laid. direkt. Steponas C. Lack ir Sūnūs. Tel. VI 7-6672.

Pranešama giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad po sunkios vėžio ligos 1973 metų gruodžio mėn. 22 d. Australijoje mirė

A. A.

Stasė Kurienė–Babušytė,

kilusi iš Griškabūdžio parapijos (Šakių apskr.).

Giliai nuliūdę lieka: dukterys Gailutė su vyru Vytautu ir Aldona su vyru Aleksu Australijoje, sesuo Salomėja Bartuškienė-Babušytė su šeima, broliai Juozas ir Bronius su šeimomis Amerikoje, brolis Antanas su šeima ir brolio Jono duktė Nijolė su šeima Lietuvoje.

Šv. Mišios už velionės sielą bus atnašaujamos Tėvų Marijonų Koplyčioje 1974 m. sausio mėn. 6 d., 9 val. ryto.

Prašome už velionės sielą pasimelsti.

Nuliūdę: **dukterys, žentai, sesuo, broliai ir jų šeimos.**

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
—TĖVAS IR SŪNUS—
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71st St. Telef. GRovenhill 6-2345-4
1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktoriai
MAŽEIKA & EVANS
6845 SOUTH WESTERN AVENUE
TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAŠINOMS VIETA
REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

EUDEIKIS
DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID
Laidotuvių Direktoriai
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas YArds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Narial

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672
2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

× **"Draugo" romano konkurso komisijos** posėdis bus sausio 12 d. 3 val. p. p. "Darbininko" redakcijos patalpose, Brooklyn, N. Y. Komisiją sudaro T. Leonardas Andriekus, Juozas Brazaitis, Paulius Jurkus, Nelė Mazalaitė ir Pranas Naujokaitis. Premijai bus renkamas vienas iš šešių prisiųstų romanų.

× **J. Daužvardienė**, Lietuvos gen. konsulė, dalyvavo Chicagos burmistro Richard Daley ir žmonos suruoštame tradiciniame švenčių priėmime Chicagos konsularinio korpuso nariams Ambasador viešbutyje. Priėmimo salėje tarp gausių kalėdinių gėlių buvo išstatytos konsulų atstovaujamų kraštų vėliavos, jų tarpe ir laisvos Lietuvos vėliava. Gen. konsulė taip pat dalyvavo konsularinio korpuso atsisveikinime su korpuso dekanu Šveicarijos gen. konsulu A. Manz ir konsularinio korpuso ponių klubo priešpiečiuose atsisveikinti su buvusia pirmininke Manz.

× **Jūratės Kazickaitės** straipsnį praėjusį pirmadienį įsidėjo "Chicago Daly News" dienraštis. Tai reportažas iš Paryžiaus apie Europą ir jos aktualijas, ryšium su energijos trūkumu.

× **Šatrijos**, ateitininkų meno draugijos, vyresniųjų ir jaunesniųjų narių neformalus susirinkimas bus sekmadienį, sausio 6 d., pas R. Jautokaitę, 5600 So. California Ave. Pradžia 4 val. p. p. Laukiami ir jaunieji kandidatai, norį įsijungti į "Šatrijąą".

× **Cicero Šv. Antano** mokykloj pamokos prasidės pirmadienį, sausio 7 d.

× **Vladas Mikutis**, Chicago, Ill., nuoširdus mūsų dienraščio skaitytojas, prisiuntė nuoširdžius linkėjimus ir kartu įsirašė į "Draugo" dienraščio garbės prenumeratorius, prisiųsdamas 20 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

× Savo dienrašti aukomis po 5 dol. parėmė:

Paul Plekšnys, Bostonas,
Jonas Talandis, Olympia Fields,
D. Povilaitis, Los Angeles,
Leonas Juodikis, Chicago,
Edvardas Juškevičius, Hot Springs.
Kun. Albinas Bielskis, Juno, Fla.

Nuoširdžiai dėkojame.

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.

Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road. Telefonas **VI 7-7747.** (sk.)

× **Mutual Federal Taupymo b-vė** moka 7½% už $5,000 ar daugiau indėlius padėtus 4 metų terminui. Dėl smulkesnių taupymo sąlygų atsilankykite 2212 W. Cermak Rd. arba skambinkit tel. 847-7747 (sk.)

× **Reikalingas 6 kamb. butas** Gage Parko rajone. 2 suaugusieji. Skambint tel. **PR 6-6710**, tarp 6 ir 8 v. v. (sk.)

NAUJI 1974 METŲ KALENDORIAI

"DRAUGO" skaitytojai gaus naujuosius kalendorius prieš pat Naujuosius Metus. Tie, kurie norėtų gauti specialiai kalendorių dovanoms, prašome paskambinti "Draugo" administracijai, ar paprašyti laišku. Kaina atskirų kalendorių 50 centų. Reikia pridėti 25 centus mokesčiams ir persiuntimui paštu. Siųskite užsakymus:

DRAUGAS
4545 W. 63rd Street
Chicago, Ill. 60629

× **Vincas Natkevičius**, Vasario 16-sios gimnazijos direktorius, buvo atvykęs į Chicagą ir ta proga gruodžio 31 d. aplankė "Draugą", kur pasidalino kultūrinėmis aktualijomis. Vakare svečias su žmona dalyvavo ateitininkų suruoštame Naujųjų Metų sutikime.

× **Ateitininkų ruoštame** Naujųjų Metų sutikime Pressman Hall salėje atsilankė per porą šimtų asmenų. Svečius sveikino dr. J. Gliaudelis ir pirm. Regina Jautokaitė. Tarp vyresniųjų buvo gausiai susirinkę jaunimo. Be ateitininkų dar Naujųjų Metų sutikimai buvo Lemonte, Ciceroj ir visose Chicagos lietuvių didesnėse salėse. Visur buvo pakankamai svečių ir gera nuotaika.

× **Živilė Numgaudaitė**, Jaunimo Centro Dramos studijos vedėja, režisuoja dviejų veiksmų vaidinimą vaikams "Spyruoklinis Kareivėlis", kuris statomas šeštadienį, sausio 12 d. ir sekmadienį, sausio 13 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje.

× **Vlado Ramojaus** straipsnis apie kun. J. Neveravičių buvo išspausdintas vakar dienos "Drauge". Autoriaus pavardė per klaidą buvo praleista.

× **Lietuvio visuomenininko** premijai už 1973 m. laikotarpį atrinkti Liet. kat. bendrija sudarė komisiją Europoje: prel. dr. P. Celiešius, prel. L. Tulaba, V. Natkevičius, dr. J. Pečiulionytė ir R. Bačkis. Pasiūlymus galima siųsti: Msgr. P. Celiešius, 8939 Bad Woerishofen, Kirchenstr. 5, West Germany. Premijos mecenatas yra kun. J. Prunskis. Kandidatą premijai išrinks iki šių metų kovo 31 d.

× **A. a. Adelė Slavinskaitė**, dr. Sruogienės, dr. K. Sruogos žmonos, sesuo, anksčiau gyvenusi Cicero, Ill., mirė Los Angeles, Calif., gruodžio 24 d. Palaidota gruodžio 28 d. Šv. Kryžiaus kapuose.

× **Leonas Ramanauskas**, Brooklyn, N. Y., aukojo "Draugui" 7 dol. Ačiū.

× **Brighton Parko** Lietuvių Moterų klubo metinis susirinkimas įvyks sausio 3 d. 7 v. v. Hollywood Inn salėj. Narės prašome gausiai dalyvauti, nes yra daug svarbių reikalų aptarti. Po susirinkimo bus vaišės.

× **Klemensas Stravinskas**, Chicago, Ill., atnaujindamas prenumeratą aukojo 13 dolerių. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Aukų po 3 dol.** prisiuntė: Vl. Macijauskas, U. Rastenis, Anelė Kručas, L. Kizlauskas, A. Kabliauskas, G. Žemaitis, M. Purvinas, Marija Edelis, F. Kurkulis, A. Mozeris, P. Skardis, E. Šlakaitis, Antonia M. Wackell, A. Sležas, Dr. J. Žmuidzinas, Br. Liškus, K. Graudienė, St. ir Anna Kaczynsci, A. Tauginas, P. Valčiulis. Labai ačiū.

× **Jonas Markvaldas**, Cicero, Ill., prie prenumeratos mokesčio pridėjo 10 dol. auką. Labai ačiū.

× **Neo-Lituanų orkestras** linksmins svečius susirinkusius Jaunimo centre, sausio 19 d. Vakarą ruošia Amerikos Lietuvių Montessori Vaikų nameliai, švenčiant dešimtmetį. (pr.)

× **Petras Indrelka**, E. Chicago, Ind., žinomas visuomenės veikėjas, "Draugo" ir kitų laikraščių artimas bendradarbis, savo sveikinimus dienraščiui parėmė 10 dol. auka. Labai ačiū.

× **Philadelphijos ateitininkai** sendraugiai paskyrė ir per K. Gasparėną prisiuntė 10 dol. auką savo dienraščiui stiprinti. Dėkojame.

× **Aukų po 5 dol.** prisiuntė: Vitas Kazlauskas, Chicago,
A. Tauras, Huntington,
Mrs. M. Petrenko, Portland,
Z. Navickas, Chicago,
S. Jokubauskas, Palos Pk.,
S. Mykolaitis, Oak Lawn,
Elena Lembergienė, Los Angeles.

Labai ačiū.

× **Dainavos ansamblio Naujųjų Metų** sutikime Šv. Kryžiaus parapijos salėje sutraukė daugiau trijų šimtų svečių. Vakarą gražiu žodžiu pradėjo Jonas Paštukas, pasveikindamas gausiai susirinkusius svečius. Prasmingą invokaciją sukalbėjo kun. A. Stašys. Sugiedotas Tautos himnas. Vidurnaktį visi sugiedojo Ilgiausių metų, gi šokiams grojęs A. Stelmoko orkestras sugrojo operos Traviatos ištrauką. Tradicinis Naujųjų Metų Dainavos ansamblio sutikimas ir šįmet buvo nuotaikingas, sutraukęs be vyresnių ir nemaža jaunimo.

× **Dr. Elena L. Liatukienė**, Washington, D. C., įvairiomis progomis remia savo dienraštį. Ir dabar sveikindama Naujųjų metų proga, prisiuntė 10 dol. Ačiū.

× **Cicero lietuvių namų** savininkų politikos klubo valdyba kviečia visuotiną narių susirinkimą parapijos salėje š. m. sausio 8 d. 7:30 v. v. Bus renkama nauja valdyba, kontrolės komisija ir į ALT-ą atstovai.

× **Lietuvio Sodyboje** kultūrinis šeštadienis sausio 5 d. nuo 5 v. p. p. Gydytojų pranešimai, pensininkų reikalai, lietuviški paveikslai, muzika ir užkanda. Spalvoti filmai. Sodybiečiai kviečia visus pažįstamus.

× **Juozas Čepaitis**, Windsor,, Ont., įsirašė į "Draugo" garbės prenumeratorius, prie prenumeratos mokesčio pridėdamas 28 dolerių auką. Nuoširdžiai dėkojame.

× **Po 2 dol. aukojo:** A. Kuliešis, Alf. Žiedas, Fr. Žukauskas, Pr. Ambrazevičius, J. Vailokaitis, K. Krikščiūnas, St. Ališėnas, Alb. Genis, S. Ambrozaitis, Stp. Juodikis, Matas Zujus, Valerija Jasus, J. Juodelis, J. Mackonis, L. Valančius, J. Kudirka, S. Smalinskas, B. Radzevičius, K. Jakštas, G. Gudauskienė, Alg. Bielskus, K. Šidlauskas, A. Alkaitis, B. Gaidžiūnas, A. Petraitis. Labai ačiū.

× **Kun. Lionginas Dieninis**, Harrisville, Mich., prie prenumeratos mokesčio pridėjo 10 dol. auką. Labai ačiū.

× **Ona Burzdžius**, Chicago, Ill., aukojo "Draugui" 6 dol. Dėkui.

MIRTIS GAISRE

Degant namui 4225 W. 26 gatvė, Chicagoje, nuo nuodingų garų mirė Joseph A. Mack, 60 m. Gaisras kilęs iš virtuvės ir padaręs apie 500 dol. nuostolių.

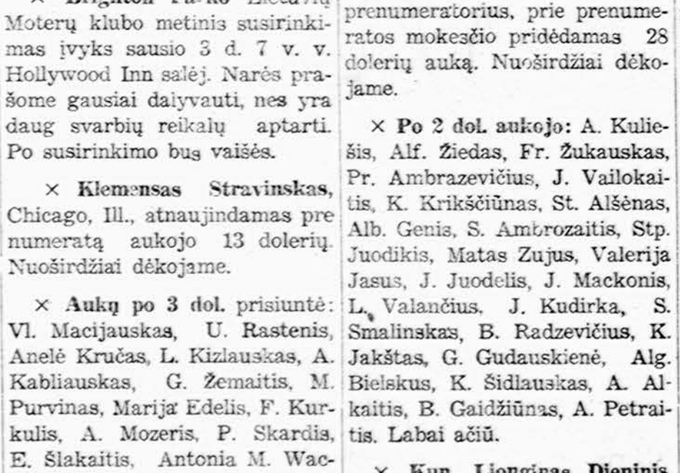

Vienoje iš Chicagos Tautiniuose namuose popiečių, rengiamų su iškiliais lietuviais. Iš k. į d.: Dalia Būtėnienė, Jonas Paštukas, rašyt. Danutė Brazytė Bindokienė, žurn. Vladas Būtėnas. Nuotr. Vyt. Račkausko

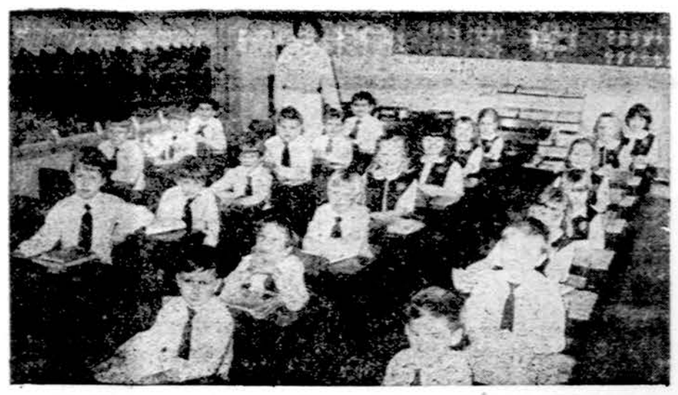

Chicagos Marquette Parko lietuvių parapijos mokykloje.
Nuotr. A. Gulbinsko

CHICAGOS ŽINIOS

KAS NAUJO CHICAGOS TAUPYMO BENDROVĖJ

Advokatas Ray Palmer, iš advokatų firmos Palmer, McHugh, Muldoon ir Blackman, paskirtas Chicagos Taupymo bendrovės atstovu. Jis yra buvęs Illinois Valstijos taupymo bendrovių atstovu ir yra pravedęs daug taupymo bendrovėms naudingų įstatymų. John E. Pakel, Chicago Taupymo bendrovės vykdomasis viceprezidentas, patenkintas Ray Palmer paskyrimu. Ray Palmer bus Chicagos bendrovėj ketvirtadienio vakarais ir teiks teisinius patarimus.

Adv. R. Palmer

Chicagos Taupymo ir Skolinimo bendrovė turi daug labai puikių pagalvėlių ir antklodžių, tiems, kas atidarys naują sąskaitą ar pridės prie senos sąskaitos pustrečio šimto dolerių gaus vieną pagalvę, kas įneš penkis šimtus dolerių tai gaus dvi pagalves arba vieną antklodę. **W. B. Sebastian**

GAISRAI NAUJUOSE METUOSE

Naujų Metų dieną Chicagos priemiesty Forest Park užsidegus namui mirtinai nutrošk o Barbara Munyer, 36 m. Ugniagesiai pro langą iš to namo išgelbėjo Paul J. Hass, 28 m. Didelis gaisras buvo kilimų sandėliuose 1401 So. Halsted, Chicagoje. Gaisrą gesino 200 ugniagesių su 65 gelbėjimo mašinomis.

DARBAS INVALIDAMS

Goodwill Industries surenka aukojamus vartotus dalykus Chicagoje, juos aptvarko, jei reikia, ir pigia kaina parduoda, savo įmonėse duodama darbo invalidams. Dabar ši bendrovė plečia pastangas invalidus ir kitus mokyti amatų.

TRUPUTĮ BRANGS NUOSAVYBĖS MOKESČIAI

Chicagoje mokesčiai už namus ir kitą nejudomą nuosavybę 1974 m. bus po 8.15 dol. už 100 dol. oficialiai nustatytos nuosavybės vertės. 1973 metais tas mokestis buvo 8 dol.

TEISĖJAS LEIDO IŠKASTI MOTERS LAVONĄ

Kriminalinio teismo teisėjas R. Fitzgerald leido iškasti Violetos Trock, 28 m. lavoną. Norima balistiniais tyrimais nustatyti, ar tikrai jos nužudyme kaltas jos vyras Richard Trock, 42 m. Velionė palaidota Hammondo kapinėse. Ji rasta nužudyta kovo 14 d.

FUTBOLININKAS TAPO DVASININKU

Eugene Powell, anksčiau buvęs Toronto Rifles komandos futbolininkas Kanadoje, dabar tapo Bethel liuteronų bažnyčios Chicagoje, 130 N. Keeler, kunigu.

NUGRIAUS PAKELTĄJĮ TRAUKINĮ CENTRE

Prieš pastatant požeminio susiekimo linijas Chicagos miesto centre, bus nugriauti iškeltųjų traukinių bėgiai. Tie pertvarkymai gyvai svarstomi miesto valdyboje.

LIETUVOS GENERALINĖS KONSULĖS SVEIKINIMAS

Laikau malonia pareiga pasveikinti visus mieluosius geros valios lietuvius Naujųjų 1974 metų pradžioje ir palinkėti sveikų, laimingų ir viltingų metų. Dėkoju visiems, kurie vienokiu ar kitokiu būdu pasveikino mane švenčių proga.

Dėkoju spaudos, radijo ir televizijos žmonėms už jų gražią lietuvišką talką.

1974 metai yra sukaktuviniai (70) lietuviškos spaudos atgavimo metai. Minėdami tą reikšmingą sukaktį ir turėdami minty tai, kad pavergtoj Lietuvoj nėra spaudos ir žodžio laisvės, giliau įvertinkime laisvojo žodžio svarbą ir vaidmenį. Raštu, žodžiu ir vieninga bendra veikla pagreitinsime Lietuvos ir jos žmonių pilną išlaisvinimą.

Juzė Daužvardienė
Lietuvos Generalinė Kons.

EILĖS PRIE METRIKACIJOS ĮSTAIGŲ

Nors Rygoje yra daugiau kaip 700,000 gyventojų, bet tenčra dvi įstaigos, kuriose galima susituokti ir užregistruoti naujagimius. Abi šios įstaigos vadinamos Civilinių aktų registracijos skyriais. Jos turi aptarnauti per dieną kelis šimtus gyventojų, todėl registracija eina palengva ir jaunavedžiai turi ilgai laukti eilėse. Taip pat prie jungtuvių negali dalyvauti visi jaunavedžių artimieji, nes nesutelpa patalpose. Rygoje sunku rasti ir patalpų vestuvių pokyliui. Jungtuvių dienomis (penktadieniais ir šeštadieniais) trūksta vestuvinių automobilių. Taip pat negalima rasti, kur užsakyti susižiedavimo bei pakvietimo į vestuves kortelių. Susižiedavę visas savo žinias pateikia užpildydami anketų lapus, kuriuos vėliau peržiūri miesto deputatų komisija. 1972 m. Rygoje užregistruota 8134 jungtuvės. **A. T.**

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Jonas Valauskas** su žmona, iš Chicagos apylinkių persikėlę į St. Petersburgh, Fla., gyvai palaiko ryšį su lietuviška visuomene, ne tik dalyvaudami vietiniame Lietuvių klube ir gausiai prenumeruodami lietuviškąją spaudą, bet ir siųsdami į Chicagą, lietuvių centrą savo gausias aukas Baltui, Lietuvos Dukterims, Brazinskų fondui.

— **Phoenixo lietuviai** sudaro tarsi vieną šeimą. Šiemet jie lietuviškas kūčias suruošė savo kapelionio kun. A. Valiuškos svetainėj. Jos buvo tikrai jaukios ir įspūdingos.

— **Kun. Vcl. Šiliauskas**, seserų kapelionas, Austin, Ca., ir kun. Algirdas Olšauskas, Šv. Kazimiero parapijos vikaras Los Angeles, Ca., buvo atvykę į Phoenixą, Ariz., aplankyti kun. Valiuškos.

— **Nijolės Mikuckytės su Juozu Pupium** vestuvės įvyko gruodžio 22 d. Los Angeles, Calif. Vysk. V. Brizgys palaimino jaunųjų jungtuves ir pasakė pamokslą. Vestuvių vaišės įvyko Šv. Kazimiero par. salėj, kur dalyvavo apie 200 svečių. Tarp pajaunių dalyvavo Juozo draugai inžinieriai dr. J. Černius ir V. Vidugiris. Į vestuves atvyko jaunųjų tėvai, jų draugai — kun. dr. Manelis ir dr. K. Ambrozaitis iš Chesterton, Ind., ir daug kitų tolimų svečių.

— **Lietuvių choras televizijoj.** Lapkričio 11 d. 9-10 val. rytą Naujosios Anglijos Vyčiai televizijos 7 stoty Bostone dalyvavo šv. Mišiose, kurių metu Brocktono Šv. Kazimiero liet. parapijos choras lietuviškai giedojo. Choristės, tautiniais rūbais pasipuošusios, ir choristai ekrane žiūrovams padarė gražų įspūdį. Dar prieš pamaldas žiūrovus supažindino su lietuviais ir Lietuva. Pamoksle irgi daug kartų minėjo Lietuvą, jos dabartines kančias kovoje dėl tikėjimo ir laisvės. 1973 m. Kalėdų dieną 7 televizijos tinklo administracija vėl pakvietė chorą giedoti. Bostono vyr. kardinolui H. Madeiros atnašaujant konclbr.šv. Mišias iškilusis choras lietuviškai giedojo kalėdines ir kitas giesmes, komp. Juliui Gaideliui vadovaujant. **(R.)**

— **Rūta Arienė**, Santa Monica, Calif. šventes praleido Australijoje, lankydama savo gimines ir draugus.

— **Antanas Viluckis** su motina, iš Vokietijos, lankėsi Los Angeles, Calif. Svečiuojasi pas Viktoriją (Viluckytę) ir Povilą Valentinus.

— **Plk. J. Andriaus Lietuvos** žemėlapio pristatymas Santa Monikos Amerikos Lietuvių klubas naujus 1974 metus pradės kultūrine pramoga, būtent mūsų žinomo kartografo plk. J. Andriaus tik ką baigto Lietuvos žemėlapio pristatymu. Šis sanbūvis įvyks sausio 19, d. šeštadienį, 7 val. vak. visiems žinomame Pancake House, 3201 Wilshire Blvd., Santa Monikoje, Calif.

— **Ilona Bužėnaitė**, Los Angeles, Calif., gruodžio 20 d. reprezentavo lietuvius Hilton Hotelyje ir demonstravo lietuvių tautinius drabužius.

ARGENTINOJ

Juozas Šiušis Argentinoje atšventė 70 m. sukaktį, ta proga paremdamas stambiomis sumomis lietuvišką veiklą. Jis čia matyti su žmona Brone.

Rezoliucijoms Remti komiteto vadovybė posėdžiauja Los Angeles, Cal. Rezoliucijoms Remti komiteto vadovybės nariai, neseniai turėto posėdžio metu (iš kairės dešinėn): dr. P. Pamataitis, G. A. Petrauskas, A. Piirisild (estas), A. Reins (latvis), pirm. L. Valiukas, B. Nurmsen (estas), dr. J. Žmuidzinas ir A. Kulnys. Nuotr. L. Kanto

AUSTRALIJOJE

— **Vyr. sktn. A. Jakštas** sėkmingai vadovauja Liet. skautų sąjungos Australijos rajonui.

— **Melbourno** liet. parapijos bažnyčioje pakrikštyta Diana Regina Oželytė, Stasio ir Reginos Oželių duktė.

— **Lietuvių radijo** valandėlė yra perduodama per vieną Sydnėjaus radijo stotį. Ypatingai buvo įdomi kalėdinė programa. Buvo perduota keletas kalėdinių giesmių ir lietuvių tautos himnas.

— **Wollongongo lietuviai** kalėdines pamaldas turėjo gruodžio 23 dieną. Buvo atvykęs lietuvis kunigas, kuris atliko svarbiausius dvasinius patarnavimus.

— **Adelaidėje** pr. metų gruodžio 29-31 dienomis įvyko sėkmingas Australijos lietuvių katalikų federacijos suvažiavimas. Programa buvo sudėtinga ir įvairi, susidomėjimas nemenkas.

— **Nauja knyga** — Erleno "Girių sargai", išleista Australijoje prieš Kalėdų šventes. 210 pusl. Išleido kun. Pr. Vaseris. Spaudos darbus atliko "Tėviškės Aidų" savaitraščio spaustuvė.

PADĖJO NELAIMINGIESIEMS

Italijos katalikų pagalbos organizacija CARITAS, vyskupų konferencijos pavesta, pasiuntė 15 milijonų lirų Addis Abebos Harar Adigiro ir Adigrato vyskupijom Abisinijoje, kurios labiausiai nukentėjo nuo sausros. Jungtinių Tautų UNICEF organizacijos apskaičiavimu Abisinijoje, kur nuo šių metų balandžio mėnesio iki šiol nelijo, nuo sausros žuvo beveik šimtas tūkstančių žmonių ir mirties pavojus gręsia dar dviem milijonam gyventojų. Italijos CARITAS kitus 12 milijonų lirų pasiuntė Marsabit vyskupijai Kenijoje, kur taip pat žmonės labai kenčia nuo sausros.

KONFERENCIJA AFRIKOJE

Ibadan mieste, Nigerijoje, bendrai sesijai buvo susirinkę visos Afrikos katalikų vyskupijų socialinės komunikacijos komisijos. Komisijų darbam vadovauja afrikietis kardinolas Zoungrana. Suvažiavimo proga Popiežius Paulius VI per Vatikano valstybės sekretorių kardinolą Villot parašė specialų laišką, iškeldamas socialinės komunikacijos priemonių svarbą Evangelijos skleidimo ir gyventojų švietimo darbe.